PROVINCIAL LIBRARY

ПРОЛЄТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ

UKRAINIAN LABOR NEWS

UKRAINIAN LABOR NE[illegible]
Cor. Pritchard Ave. and McGr[illegible]
Winnipeg, Man., Canad[illegible]

The Provincial Library City

[illegible]одить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу — Published three times a week: on Tuesday, Thursday and Saturday.

SUBSCRIPTION RATES:
Per year $4.00
Per half year $2.00

РІК XII. Ч. 105 (1468). ЧЕТВЕР, 4 ВЕРЕСНЯ 1930. WINNIPEG, MAN. THURSDAY, SEPTEMBER 4, 1930. No. 105 (1468). VOL. XII.

БЕЗРОБІТНІ В БУДАПЕШТІ ЗВОДЯТЬ БОЇ НА ВУЛИЦЯХ МІСТА З ПОЛІЦІЄЮ ТА ЖАНДАРМЕРІЄЮ

ПРЕСОВІ АГЕНЦІЇ ДОНОСЯТЬ, ЩО ВІД 50,000 ДО 80,000 РОБІТНИКІВ ВЗЯЛО УЧАСТЬ У ДЕМОНСТРАЦІЇ 1 ВЕРЕСНЯ

Неофіційно повідомляють, що кількох робітників було убитих і що найменше 200 поранених. — Офіційний звіт каже, що один чоловік був убитий, 79 було поранених і 300 віднесли менші ушкодження.

(За депешою Асошіейтед Прес.)

БУДАПЕШТ, Угорщина, 2-го вересня. — Триста осіб було поранених, 30 з них тяжко, а один робітник був убитий підчас розрухів безробітних, що демонстрували вчора на вулицях Будапешту за працею або хлібом. Чотири тяжко поранені є поліцаї. Вину за розрухи звалюють на комуністичну агітацію.

Поліція дозволила на мітінг безробітних, що був широко розголошений від тижнів, під обіцянкою, що він відбудеться в "порядку". Демонстранти вибивали камінням вікна, спиняли трамваї й автомобілі та атакували поліцію.

Кінна поліція й панцирні автомобілі остаточно розігнали великі юрби робітників.

Около 300 осіб, що брали участь у демонстрації, стануть на суд, обвинувачені за "насильство".

(За депешою Юнайтед Ньюз.)

БУДАПЕШТ, Угорщина, 1-го вересня. — 50,000 комуністично настроєних робітників зводили сьогодні бої з 5,000 поліції та жандармерії на вулицях столиці.

Офіційний звіт, виданий пізно сьогодні, каже, що один чоловік був убитий, 79 було поранених і 300 віднесли менші ушкодження.

Неофіційно повідомляють, що кількох робітників було убитих і що найменше 200 інших були більше або менше тяжко поранені.

З тих, що тяжче поранені, є сім поліцаїв. Разом арештовано 131 робітників.

Міністерство внутрішніх справ оповістило сьогодні вечером, що вповні привернено "порядок". Пороблено заходи, каже міністерство, щоб не допустити до вибуху розрухів у ночі.

Розрухи розвинулися з масових демонстрацій, влаштованих соціялістами й робітничими організаціями наперекір поліційним розпорядкам як протест проти безробіття й низької платні. Загальна боротьба велася у великім міськім парку й поширилася на прилягаючі вулиці.

Поліція каже, що в демонстрації й розрухах взяло участь 80,000 робітників. Проти них було 1,000 жандармів і 4,000 поліції (розуміється, узброєних). В додатку, 10,000 жовнірів, що становлять цілий військовий гарнізон столиці, стояли готові в касарнях на всякий випадок.

Про менші сутички між поліцією а безробітними повідомляють також з Шегеду, Дебречину, Міскольчу й інших міст. У кожнім з них було поранених по кілька осіб.

ЧЛЕНИ КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ ЗАСУДЖЕНІ НА ВЯЗНИЦЮ

БОМБЕЙ, Індія, 2 вересня. — Ганса Могта (жінка), голова бомбейської "воєнної ради" Все - індійського Національного Конгресу, і члени конгресового працюючого комітету були сьогодні засуджені на три місяці звичайної вязниці за надрукування конгресового бюлетину.

Віцепрезидент ради Леле був засуджений на пять місяців тяжкої вязниці під тим самим обвинуваченням.

КАЛЬКУТА, Індія, 2 вересня. — Сьогодні арештовано кількох чоловіків, про яких думають, що вони були провідниками наскоку на британський військовий арсенал у Чіттагонгу в квітні ц. р. Арешти переведено після того, як поліція облягла дім у Чандернагоре, що є французькою посілістю 30 миль на північ від Калькути.

Між обома сторонами відбулася довга стрілянина, заки поліція увірвалася до будинку..

СНІГ І МОРОЗ В ЗАХІДНІЙ КАНАДІ

ЕДМОНТОН, Алта., 2 вересня. — Телєграфічні звідомлення кажуть, що в цілім вугільнім окрузі Дромгелеру падав сніг протягом минулих 24 годин. У Кадоміні впало пять цалів снігу, а інші місцевости в окрузі також повідомляють про великий сніг. З округа Піс Ривер повідомляють, що там був мороз.

САСКАТУН, Саск., 1 вересня. — Сім степенів морозу зарекордовано в Саскатуні в неділю вечером, в наслідок чого городина в цім окрузі була дуже ушкоджена.

Мороз не був лише льокальний, але простягнувся на схід щонайменше до Ватрус. В Елстов знайдено сьогодні рано лід на воді в бочці коло молотілки.

Бараболі в місцевих городах почорніли, а кукурудза й фасоля також були сильно ушкоджені морозом.

У Ріджайні й Свифт Корент, що лежать на півдні, було один степень і два степені морозу. За те в північнім і центральнім Саскечевані мороз був багато сильніший.

В деяких місцевостях, як у Реймор, він досягнув аж 10 степенів. У Гаффорді змерзла вся городина. Майже те саме було в Биггар. У Д'Арсі змерзло більшість городини, а зелене збіжжя на пні було ушкоджене на 50 проц.

АЛБЕРТІЙСЬКІ МАЙНЕРІ ВИБРАЛИ СПИСОК ЛІВОГО КРИЛА

КЕЛГАРІ, Алта., 28 серпня. Помимо великих зусиль реакціонерів повалити список лівого крила в недавних виборах у Майн Воркерс Юніон оф Канада, за двома виїмками, цілий список лівого крила, затверджений Воркерс Юніти Лігою, був вибраний майнерами.

Реакціонери зробили все, щоб пошкодити кампанії лівого крила в цих виборах. Помимо того майнері стали за бойовою програмою й розгромили фейкерів.

Джим Слоп, бойовий майнерський провідник і секретар албертійської майнерської секції Воркерс Юніти Ліг, зістав вибраний президентом більшістю 500 голосів у виборах, де голосувало лише 2,500 майнерів. Лівокрилець Моріс був вибраний віцепрезидентом великою більшістю. Майнері з Кровз Нест вибрали до екзекутиви Фрейзера з лівого крила.

Одиноким вибраним реакціонером є фейкер Мейджор Гислоп, який зістав вибраний більшістю 50 голосів. Він завдячує свій вибір тому фактові, що льокалі в Кадомін і Меркол не мали спромоги голосувати через маневр Гислопа, який пізно вислав бальоти до цих льокалів.

Ці виборя усунули від уряду агентів фейкера Френка Гвітлі. Надходяча конвенція юніі прочистить останки тої машини.

ПОЛІЦІЯ СТРІЛЯЛА ДО СТРАЙКЕРІВ ТА КІЛЬКОХ ПОРАНИЛА

БОМБЕЙ, Індія, 31 серпня. — Поліція стріляла сьогодні до страйкуючих робітників напроти фабрики Ню Сіті Милс і кількох поранила.

Розрухи розпочалися, коли робітники з інших фабрик зібралися перед фабрикою Ню Сіті Милс, що працювала, й закликали робітників покинути працю. Коли вони відмовилися, юрба почала кидати на фабрику камінням і менеджер закликав поліцію.

Поліція напала на робітників і почала бити їх палками, а коли не могла нічого вдіяти, відкрила вогонь і здавила остаточно розрухи.

ЛОНДОН, 2 вересня. — Тут уважають, що розбиття переговорів, що "неофіційно" велися між віцекоролем Індії а Гандім, як провідником націоналістичного руху, приведе до вибуху нових розрухів так скоро, як лише вістка про це розійдеться по Індії.

Сер Багадур Сапру й М. Р. Джаякар, що "неофіційно" вели переговори між британською владою та індійськими націоналістами, виїхали з Алагабаду до Пуни з листом для Ганді, дефінітивно зірвавши переговори.

Хоч британська влада в Індії каже, що кампанія горожанського непослуху ослабає, проте з інших жерел відомо, що ця кампанія наносить великі шкоди для торговлі та що бойкот британських товарів переводиться зі смертельним ефектом.

ПРЕСОВОГО МАҐНАТА В. Р. ГЕРСТА ПРОГНАНО З ФРАНЦІЇ

ПАРИЖ, 2 вересня. — Агенція Гаваса каже сьогодні, що Вил'ям Рендолф Герст, багатий американський видавець газет, дістав від французького уряду приказ забратися негайно з Франції. Не подано ніякої причини цього розпорядку. Згідно з цим наказом, Герст виїздить сьогодні з Франції.

Гарольд Дж. Т. Горан, паризький кореспондент Юниверсал Сервіс, одної з Герстових організацій, у жовтні 1928 року був прогнаний з Франції за роздобуття документів, звязаних з тайним англо-французьким морським пактом, що опісля були опубліковані в Америці в газетах Герста, а також у тих газетах, що належать до товариства Юниверсал Сервіс.

Горана обвинувачувано, що він дістав документи з французького міністерства закордонних справ у спосіб, який уважається неетичним. Англьо-американська пресова асоціяція виключила його зі свого членства в звязку з тою аферою.

Викриття тайного морського пакту між Францією а Великою Британією й опублікування його пресою Герста було викликало бурю протестів в Европі й Злучених Державах, де обвинувачували Англію та Францію в утворенні нового військового союза.

ЛОНДОН, 2-го вересня. — Вил'ям Рендолф Герст, американський видавець газет, прибув сьогодні до Лондону. Запитаний про його прогнання з Франції, Герст сказав:

"Я на нікого не нарікаю. Вони сказали, що я є ворогом Франції й небезпекою серед них." Далі він продовжав:

"Причиною наших напружених відносин було опублікування англьо-французького договору два роки тому газетами Герста."

КОМУНІСТИ АКТИВНІ В ІНДО-КИТАЮ

ПАРИЖ, 2 вересня. — Міністерство кольоній оповістило сьогодні, що 1,000 маніфестантів прибули до уряду тубильчого мандарина в Нам Данг, у французькім Індо-Китаю, та примусили його підписати документ, який надає їм певні концесії.

Оповіщення каже, що маніфестанти відкрили тоді вязницю й дозволили вязням утічи (очевидно, політичним) та знищили шинк.

Комунікат далі каже, що маніфестації були ділом комуністів, які старалися припинити масові арештування, що відбувалися недавно в наслідок розрухів у французькім Індо-Китаю.

11 ОСІБ УБИТИХ В ЗАЛІЗНИЧІЙ КАТАСТРОФІ.

СТ. ЛУЇС, Мізурі, 1 вересня. — Одинайцять осіб було убитих і 30 покалічених, багато з них серйозно, коли вчора вечером вискочив з шин поїзд залізниці Ст. Луїс—Сан Франціско в Оседж Гилс, около 10 миль на захід звідси.

ВИЙШЛИ НА СТРАЙК, ЩОБ ДОБИТИСЯ ПІДВИШКИ.

БРИСБЕЙН, Австралія, 1 вересня. — Безробітні, що домагалися праці й дістали її з нужденною платнею, вийшли на страйк, щоб добитися підвишки.

Міська рада Брисбейну дала частині безробітних роботу на дорогах з платнею 15 доларів на тиждень. Примушені голодом, безробітні наразі згодилися на цю працю, однак з часом вони зажадали одного долара підвишки на тиждень. Міська рада, замість дати підвишку, прогнала їх з роботи й тепер вони знову є в армії безробітних.

АНТИСЕМІТИ ВЛАШТУВАЛИ ПОГРОМ В РУМУНІЇ.

БУКАРЕШТ, Румунія, 27 серпня. — З Бесарабії повідомляють, що румунська антисемітська організація "Залізна Гвардія" знову вчинила єврейські погроми, а саме в купелевих містах Теркарнолі й Новіля. Погром мав також місце в селі Столсівське, де пограбовано єврейські крамниці, спалено збіжжя на полях євреїв та кількох євреїв тяжко побито. Погроми були також вчинені в інших селах Бесарабії. В Орадеа Маре підпалено синагогу.

ВІСІМ ОСІБ ПОМЕРЛО ВІД СПЕКИ В АНГЛІЇ.

ЛОНДОН, 1-го вересня. — Вісім осіб померло в неділю від спеки, яка продовжалася в Англії помимо великих бур на півночі в пятницю вечером.

БОМБЕЙ, Індія, 2 вересня. — Мітінг місцевого европейського товариства, що складається з британських мешканців в Індії, ухвалив сьогодні резолюцію, в якій висловлює думку, що Індія не готова ще до самоуправи, та виступає проти надання їй прав домінії.

ДИКТАТОР ПІЛСУДСЬКИЙ РОЗВЯЗАВ ПОЛЬСЬКИЙ СОЙМ І СЕНАТ

ВАРШАВА, 30-го серпня. — Президент Мосціцький розвязав сьогодні польський сойм і сенат, ставши таким чином цілком по стороні військового премієра-диктатора Пілсудського, який плянує змінити конституцію, щоб вона цілком відповідала його вимогам.

Пілсудський від місяців настоював, що теперішній сойм і сенат є неможливі. Тому на його домагання президент Мосціцький розпустив ці тіла й післав послів та сенаторів на зелену пашу.

Вибори до сойму мають відбутися 16 січня 1931 року, а до сенату — 23 листопада ц. р. До того часу Пілсудський буде правити як сам захоче, не звертаючи найменшої уваги на ніякі "опозиції".

Розвязання сойму є третім ступінем у теперішнім конфлікті між некоронованим королем Польщі, Пілсудським, а законодавчими тілами, які він так страшно ненавидить.

ПРЕМІЄР НАЗВАВ СОЙМ СВИНИНЦЕМ А ПОСЛІВ ШУБРАВЦЯМИ

ВАРШАВА, 28 серпня. — Напів урядова "Газета Польска" вмістила інтервю з премієром Пілсудським, в якім він називає польський сойм "свининцем" і заявляє, що Польща має "не конституцію, але проституцію".

Інтервю Пілсудського переплітане найбільш простацькими й грубіянськими словами, яких не сподівалися навіть від ославленого з порнографічних висловів старого маршалка.

У своїм інтервю Пілсудський виразно заявив, що його уряд вважає для себе неможливим працювати в порозумінні з теперішнім соймом.

Він каже, що не вірить у "демократичні ідеї", ані в так звану парляментарну систему. Зміна польської конституції буде першим завданням його уряду.

Про соймових послів Пілсудський висловився, що це самі шубравці й шардатани, яких треба гнати з кожної державної установи, як лише вони там з'являться.

В тутешніх політичних кругах признають, що заява Пілсудського є проголошенням його диктатури, яку він думає вдержати при помочі "полковницької кліки".

ПАРТІЯ ПРАЦІ ЗА УНЕВАЖНЕННЯМ ВОЄННОГО ДОВГУ ДО АНГЛІЇ

МЕЛБУРН, Австралія, 29 серпня. — Відділ стейтової партії праці в Сидні, в Новій Південній Валії, приняв учора резолюцію, в якій заявився за уневажненням воєнного довгу Австралії. Резолюція була запропонована вперше кілька днів тому.

Ніякий "відповідальний" політичний провідник не заявився за скасуванням воєнного довгу й було багато осторог проти цього курсу.

Бувший премієр Нової Південної Валії, Дж. Т. Ленг, сказав своїм лейборитським кандидатам у сенатських виборах триматися здалека від "небезпечного питання", а Джан Бейлі, голова центрального відділу Австралійської Робітничої Юніі, заявився проти уневажнення воєнного довгу.

ЛОНДОН, 30 серпня. — Австралійський премієр Сколлин має побачитися з британським премієром МекДоналдом і буде добиватися ревізії австралійського воєнного довгу до Британії, як цього домагається партія праці в Новій Південній Валії, однак міністер фінансів Сновден ніколи на це не згодиться, бо він є проти того, щоб накладати більші тягарі на британського податковця ради австралійців.

ДЕМОНСТРАЦІЯ ПРОТИ УРЯДУ ІРІҐОЄНА

БУЕНОС АЙРЕС, Аргентина, 31 серпня. — Демонстрація на виставі худоби сьогодні по полудні проти міністра рільництва Хуана Флеїтаса та президента Ірігоєна привела до цього, що міністер покинув будинок і виставу відложено.

Як Флеїтас увійшов до будинку, щоб відкрити виставу, юрба на дворі почала кричати "геть з урядом", а ті, що були в середині, стали букати й свистати, коли міністер пробував говорити.

Це продовжалося так довго, доки міністер стояв на платформі, й остаточно він був примушений залишити салю, екскортований фаєрменами.

ОСЛЬО, Норвегія, 31 серпня. — Малий корабель "Братваар", що везе тіла загинувших 33 роки тому членів арктичної експедиції Андрее, доплив сьогодні по полудні до Гасвіку, на побережжу Фінмаркену, на захід від Гаммерфесту.

Тут уважають, що около півночі "Братваар" може прибути до Тромсо, де зроблено приготування розіслати історію про експедицію Андрее по світі.

UKRAINIAN LABOR NEWS

Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street, in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year $4.00

Telephone: 51 465

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ

газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видає Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, заінкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Українськім Робітничім Домі, на розі вулиць Причард і МекГрегор, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік $4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada

Редакція за оголошення не відповідає.

"ВІДДАЙТЕ КЕСАРОВЕ -- КЕСАРОВІ, А БОЖЕ — БОГОВІ",

або

"ЛЕКШЕ ВЕРБЛЮДОВІ ПРОЛІЗТИ КРІЗЬ ВУШКО ГОЛКИ, ЯК БАГАТОМУ ДІСТАТИСЯ ДО ЦАРСТВА НЕБЕСНОГО".

Ці дві повищі Христові, як кажуть, заповіди пригадалися нам, читаючи новинку з Лондону про те, що папа римський закупив на лондонській буржі шерів на 125 мільйонів доларів, на римській біржі за 50 мільйонів лір, а загально дав наказ своїм кардиналам зібрати для него 500 мільйонів лір — не для чого іншого, але для спекуляції на біржах (гляди новинку в "УРВ" ч. 103 з 30 серпня 1930 року).

Кожний, хто прочитає про спекуляції папи на міжнародних біржах, мимоволі запитає: "Як же це погодити з заповіддю Христа, що лекше верблюдові пролізти крізь вушко голки, як багатому дістатися до царства небесного"? Коли папа і всі папенятка всіх християнських релігій проповідують ту заповідь Христа, то чому вони самі її не виконують? Чому вони не роздадуть своїх багатств бідним для того, щоб не бути горбатим верблюдом на страшному суді й пройти в царство боже, як по маслі?

А от бачите, вони не дуже то дбають про те "царство боже" на тамтім світі, зате здорово спекулюють на капіталістичних біржах на цему світі. І ніяких "страшних судів" вони не бояться.

СУЧАСНА ЦЕРКВА — ЦЕ ВЕЛИКЕ КАПІТАЛІСТИЧНЕ ПІДПРИЄМСТВО.

Щож то, справді, уявляє собою тепер церква та її керівники? Не треба йти аж до Риму, щоб преконатися, що нинішня церква є величезним капіталістичним підприємством. Не тільки нинішній папа, але всі папи, кардинали, патріярхи, митрополити, мули, рабіни, далай-лами — всі вони були і є не лише слугами капіталу, але великими капіталістами. Вони не тільки володіли й тепер володіють кольосальними маєтками — земельними обшарами, лісами, фабриками, торговельними підприємствами, вони не тільки визискували й визискують в тих маєтках та підприємствах робітників і селян, але крім того вони дерли й деруть з живого і вмерлого.

Крім державної "заробітної" платні, кожний піп тягне доходи при народженні дитини, при вінчанні, при смерти, а потім ще з сотню літ по смерті свого парафіянина він тягне "за упокой його душі" з його потомків.

СКОРІШЕ ЦЕРКВА ЗРЕЧЕТЬСЯ ДЕВЯТЬ ДЕСЯТИХ СВОЇХ РЕЛІГІЙНИХ НАУК, НІЖ ОДНУ ДЕСЯТУ СВОЇХ ДОХОДІВ.

Каже біблія, що Христос кликав любити й ворогів своїх. Щось не бачимо ми, щоб папа, кардинали, митрополити, архирей кликали своїх вірних любити Радянський Союз, радянську владу, комуністів. Навпаки, ми бачимо шалену протирадянську агітацію попівства по цілому світі, чуємо не молитви, але прокляття їхні на адресу СРСР і цілого визвольного руху трудящих усіх країн.

Чим це все пояснюється? Це пояснюється капіталістичною природою клеру. Карл Маркс писав, що церква скоріше зречеться девять десятих своїх релігійних наук, ніж одну десяту своїх доходів. Той, що писав у біблії, що "несть власті, аще не от бога" — не знав, навіть не уявляв, що може прийти на світ влада робітників і селян, яку треба буде не тільки викликати, але проти якої треба буде зєднати хреста з мечем, бо вона позбавляє попівство маєтків, багатств, права визиску.

Коли ми читаємо, яку шалену пропаганду попівство безпастанно провадить проти Радянського Союзу, як воно єднається з капіталістами та їхньою владою проти визвольних змагань трудящих усього світу, то треба нам затямити, що з опису 1905 року земельні обшари церквів в царській Росії складалися з 2,611,635 десятин (коло 5,000,000 моргів). В колишньому Петрограді сама Олександро-Невська лавра мала 30 великих будинків в місті, 4 базарі, 8,000 десятин ріллі коло міста та 4,000 десятин сіножатів (одна десятина рівнається двом моргам без чверти).

Московські церкви мали в Москві 98 будинків, а монастирі — 146 будинків. "Найсвятійший" православний синод мав в царських банках готівки поверх 30 мільйонів доларів (боїмося, щоб свистунівський синод оскома не напала).

"СВЯТІ БЕЗСРЕБРЕННИКИ".

А "заробітна платня" ж то яка була отих "святих" православних отчиків! Такий собі архирей новгородський мав 307,500 карбованців "пейди" на рік, не рахуючи побічних доходів, петроградський — 259,000 карбованців, а "наш", київський "заледво" 84,000 карбованців. Правда, зате земелька його краще родила. Коли помер "святий" Іван Кронштадський, то лишив по собі маєтку на півтора мільйона карбованців вартости. Загально ж попики в царській Росії мали доходів на 400 мільйонів карбованців (200 мільйонів доларів) в одному 1905 році.

Це була церква-поміщик, церква-банкир, церква-урядовець, яка мала свого міністра в царському уряді, що ото обер-прокурором православного синоду називався. Це була держава в державі — і Жовтнева революція її розвалила а всі ці багатства віддала працюючим. Тож ясно, чому попівство цілого світа так агітує проти СРСР і революційного руху.

А папський Ватикан. Це є держава в державі і по формі і по змістові, цілком незалежна папська держава, що має при собі амбасадорів від усіх капіталістичних держав, що має своїх амбасадорів при урядах усіх капіталістичних держав.

І "НАШІ" ГАЛИЦЬКІ ОТЧИКИ НЕ ЛИШАЮТЬСЯ ПОЗАДІ.

А що мають "наші" "бідні" греко-католицькі церковні риби в бідній, зграбованій Галичині? "Бідачисько" митрополит Шептицький має 30,991 гектарів землі — головно ліса, що від його тепер продав закордонним капіталістам. Лише сім більших греко-католицьких установ (капітул) мають в Галичині 129,029 гектарів земельки. Сюди не включається сотки тисяч гектарів тієї землі, що ними володіє попівська "дрібнота". Коли взяти під увагу, що в Галичині багато селянських родин жиє на одній морзі землі, то на землях отих сімох греко-католицьких капітул можна розмістити 130,000 селянських родин.

Та хіба ж оте "наше рідне" попівство у своїй всезагрибущій діяльности обмежується тими земельними обшарами? Ні, воно йде слідами папи римського і захоплює у свої руки усі "народні" торговельні підприємства в Галичині. "Народна торговля", найстарша українська кооператива — в руках попів; "Сільський господар", "Земельний банк", "Достава", "Дністер" — це все в руках тих, які проповідують, що "лекше верблюдові пролізти крізь вушко голки, як багатому дістатися до царства небесного". І ті всі єгомосці попри усе своє багатство деруть сему шкіру з українського побожного селянина в Галичині за ріжні встановлені ними молитви над новонародженим, над тим, хто женеться, хто вмерає, хто жиє, а непобожного допомагають пакувати в польські тюрми. Вони навіть на страшній повені 1927 року заробили. Бо, як самі призналися, усі гроші, які патріотичні організації в Канаді зібрали для потерпівших від повені, вони **"визичили"** їх отим попівським кооперативам, а комітет митрополита Шептицького роздавав потерпівшим від повені голодним селянам хрестики й краватки.

ТАК ВОНО ПО ЦІЛОМУ КАПІТАЛІСТИЧНОМУ СВІТІ.

А коли б ми задумали заглянути в інші капіталістичні країни, в Злучені Держави, Канаду! Треба було б в десятеро більшу книгу написати, як біблія, щоб підрахувати маєтки, багатства, доходи тих, які оповідають робітникам і селянам про верблюда, вушко голки й царство небесне. Коли царська держава виплачувала попівству 40 мільйонів карбованців платні річно, коли попівство побіч того здирало ще з населення по 15 мільйонів річно в передреволюційні часи, то тепер "заробітня платня" попівська в капіталістичних державах значно підскочила. Німеччина в 1929 році виплатила своїм попам 145 мільйонів марок, Чехословаччина "соціяліста-гуманіста" "батька" Масарика виплатила — 145 мільйонів корон, а жебрацька Румунія виплатила 1,300,000 леїв попам на мамалигу.

Американський уряд і капіталістичні фірми дають церквам і церковним організаціям поверх $2,000,000 "дарунку" річно, американські капіталісти дають на місіонерську роботу в Китаю по 600 тисяч доларів річно. "Побожний" нафтовий Рокифелер подарував католицькому орденові 3 мільйони доларів, баптистам півмільйона доларів, навіть баптистів в Радянському Союзі не забув він та всунув їм "куку в руку" в 300 тисяч доларів. В самому Ню Йорку збудував він тепер церкву щось на 40 поверхів, для якої купив 75 дзвонів, щоб дзвонили до неба про його богоугодні діла. Для него єгомосці зроблять таке вушко в голці, що не тільки верблюд, але й слонь крізь него пролізе.

Коли кентенберійський епископ в Англії виходив у відставку, то консервативний уряд Балдвина дав йому з державної каси одноразовий дарунок — 75 тисяч доларів. Жебрацька Еспанія виплачує своїм попам 68 мільйонів пезет річно, а Польща — 23 мільойни злотих.

ОБЕРНУЛИ ЗАПОВІДЬ В ДРУГИЙ БІК.

Це вже не попи дають кесареве кесарові — а навпаки, нинішні капіталістичні кесарі платять попам за їхню вірну службу. І папа римський не одинокий є спекулянтом на капіталістичних біржах. Один греко-католицький попик наприклад, у Форт Вил'ям брав у людей гроші для спекуляції на біржі.

Економічної кризи, ні безробіття ці послідовники Христа не знають. Зате систему спід-ап та раціоналізацію вони досить агресивно пристосовують у своїх підприємствах. Правда, часами галасують вони, що люди починають цуратися церкви, але вони знають, що доки існує капіталістична система, то їхні доходи забезпечені. Тому вони ще завзятіше починають боборювати визвольний рух трудящих та агітувати до війни проти Радянського Союзу.

Тому то Ленін казав:

"Ми повинні з релігією боротися. Це азбука усього матеріялізму, отже — і марксізму. Але марксізм не є матеріялізм, який спинився на азбуці. Марксізм іде далі. Він каже: треба вміти боротися з релігією, а для цього треба матеріялістично пояснити джерело віри та релігії у мас".

ТОВ. ЛОЗОВСЬКИЙ ПРО ЗАВДАННЯ V КОНГРЕСУ ПРОФІНТЕРНУ.

В розмові з кореспондентом ТАРС, генеральний секретар Профінтерну тов. Лозовський сказав про завдання V конгресу Профінтерну ось що:

"Конгрес відкривається в дуже складний перелімний момент. У світовій економіці та політиці наростають такі події, що найближчими часами поставлять Комінтерн, Профінтерн та їхні секції перед серйозними бойовими завданнями. Економічна криза далі наростає з невгамовною силою; нові мільйони безробітних викинуті з капіталістичних підприємств; боротьба за ринки набуває чимраз гострішого характеру; озброєння зростають; в основних кольоніях (Індія, Китай) підіймається нова могутня революційна хвиля; робітнича кляса капіталістичних країн переходить у контрнаступ; у найслабших ланках капіталістичного організму (Румунія, Польща) економічна криза перетворюється на політичну — увесь світ здрігається в своїх підвалинах. І на цей самий час, всупереч усім пророкуванням, далі йде поступальною ходою СРСР, викликаючи завидки і скреготіння зубами в усьому капіталістичному й соціял-фашістському світі.

У такій обстанові конгрес Профінтерну щільно візьметься підтягати суб'єктивний фактор до рівня сприятливої об'єктивної обстанови.

Амстердамівці, що збиралися в Стокгольмі в липні цього року, примудрувалися промигнути економічну кризу, безробіття, гарячку озброєнь, кольоніяльні революції, небезпеку війни. Прикажчики капіталу, що зібралися в Стокгольмі, не могли обговорювати цих справ, бо капіталістичне сучасне ніяк не подібне до їхнього "організованого капіталізму", розвиток кризи гостро суперечить усім їхнім прогнозам та обіцянкам. Краще їм було промовчати. І з'їзд Амстердамського Інтернаціоналу проминув головне, сконцентрувавши всю свою увагу на питанні про... місце перебування цього Інтернаціоналу.

Ми не амстердамівці й на наступному конгресі висловимо й виявимо все так, як воно є. У нас не буде імперіялістичних суперечностей, що так яскраво виявилися в надрах Амстердаму і ми не будемо вдаватися у "местничество".

Ми на нашому конгресі боротимемося за правильну політику в масовому русі, за тактику єдиного фронту знизу, з найкращі способи й методи завоювання більшости робітничої кляси, за самостійне керівництво економічними боями. Усі питання, що цікавлять делегатів, обговорюватиметься відверто. Ми не хоруємо на амстердамське самозадоволення та обмеженість і тому візьмемо під сувору самокритику діяльність секцій Профінтерну. Ми розглянемо страйк по страйку, кампанію по кампанії й без страху викриємо наші дошкульні місця та наші болячки. Адже для того й конгрес збирається, щоб підвести підсумки минулого, дати оцінку сучасного і намітити методи та способи боротьби для майбутнього.

І складом своїм конгрес Профінтерну не подібний до амстердамського конгресу. Там була тільки частина Европи; у нас усі континенти, усі країни, усі раси. Вже тепер прибули делегати з Австралії, Китаю, Японії, Філіпін, Кореї, Індокитаю, Індії, Єгипту, Англії, Злучених Держав, Аргентини, Бразилії, Уругваю, Парагваю, Чілі, Перу, Еквадору, Мексика, Гватемалі, Гондурас, Сальвадор, Куби, Нової Зеляндії, Південної Африки, Ліберії, Камеруну, Гамбії й т. ін. Додайте делегатів з усіх країн Европи й ви побачите, що V конгрес Профінтерну це справжній Інтернаціонал революційних профспілок, а не европейський трест оборони капіталізму від наступу революції (що ним є Амстердамський конгрес). Кожному делегатові, хоч з якого кута він приїхав, ясно, що робітнича кляса йде на зустріч запеклим класовим боям, і цього погляду ми розглядатимемо та обговорюватимемо всі питання.

До мас шляхом єдиного фронту знизу, боротьба проти правого опортунізму й "лівого" сектанства, справжній провід у масових економічних боях пролетаріяту, щільний зв'язок кольоніяльних країн з робітниками країн капіталістичних і з пролетаріятом СРСР — ось такі завдання V-го конгресу Профінтерну.

Досвід десятилітньої роботи й боротьби є гарантія того, що V конгрес Профінтерну виконає ці завдання й буде за серйозну віху на шляху здобування більшости робітничої кляси, для повалення капіталізму й встановлення диктатури пролетаріяту".

ГАСЛА ДО ПЯТОГО КОНГРЕСУ ТА ДО ДЕСЯТИРІЧЧЯ ПРОФІНТЕРНУ

1. Профінтерн, — світовий штаб революційного профруху.

2. Профінтерн мобілізує маси до наступних нових класових боїв.

3. 10 років Профінтерну, — 10 років непримиренної боротьби з політикою класової зради соціял-фашістських прислужників буржуазії.

4. 10 років Профінтерну, — 10 років боротьби за ленінську лінію в міжнародньому профрусі.

5. Робітники й робітниці всіх країн, рас і націй, ставайте під прапори Профінтерну!

6. Під прапорами Профінтерну, на боротьбу проти небезпеки імперіялістичної війни й нападу на СРСР.

7. Перетворімо революційні профспілки на масові бойові організації пролетаріяту.

8. Центральне завдання, — завоювання більшости робітничої кляси.

9. Перетворімо кожне підприємство на нашу фортецю. На фабрики! На заводи! В маси!

10. Революційні профорганізації, — лицем до підприємства.

11. Проти правого опортунізму і "лівого" сектанства!

12. Геть невтральність і незалежність у профрусі.

13. Сполучення економічних і політичних боїв, — певна запорука перемоги пролетаріяту!

14. Революційний провід економічними боями підготовлює робітничу клясу до боротьби за владу!

15. Геть Амстердам, хай живе Москва!

16. Радянські профспілки, — найважливіший бойовий загін Профінтерну!

17. Правда про СРСР, — динаміт, що висаджує в повітря твердині капіталізму!

18. Хай живе будівник соціялізму, — радянський пролетаріят!

19. Ураганний вогонь по фашізму й соціял-фашізму!

20. Геть капіталістичну раціоналізацію!

21. Проти національної обмежености, — за бойову інтернаціональну солідарність!

22. Не війна расова, а війна класова!

23. Не класовий мир, а класова боротьба! Не арбітраж, а страйк!

24. Бойовий привіт пролетарській самообороні й червоним пікетчикам!

25. Всі сили й увагу революційним профспілкам кольоній і напівкольоній!

26. Бойовій секції Профінтерну, — китайським революційним профспілкам, — палкий привіт!

27. Робітничій клясі Індії, — бойовий пролетарський привіт!

28. Пролетарська молодь, — ударний загін революційного профруху.

29. Трудящі жінки, — лави єдиного фронту пролетаріяту, що бореться!

30. Проти реформістських вождів, — єдиний пролетарський фронт знизу.

31. Ширше фронт революційного змагання!

32. Революційна профпреса, — організатор мас!

33. За сувору пролетарську самокритику!

34. Зрушмо мільйонні маси на боротьбу за диктатуру пролетаріяту!

АППО ПРОФІНТЕРНУ.

ДВАЦЯТЬ ОДИН НОВИХ ЛІТАКІВ.

Українські робітники й селяни відзначили день 1 серпня передачею 21 бойових літаків повітряним силам Української Військової Округи. Літаки збудовано за гроші, що їх зібрала Центральна комісія селянської взаємодопомоги (10 літаків), співробітники Держ. Пол. Управи УСРР (2 самольоти), журнал "Комунарка України" (1 літак) та Укрбурякспілка (2 літаки). Решта літаків збудована за кошти поодиноких громадських організацій України.

РОЗГЛЯДАЮТЬ СПРАВУ ЗАСУДЖЕНИХ НА СМЕРТЬ.

В недавному процесі комуністів у Львові засуджено 3 комуністів на кару смерти. 27-го серпня найвищий суд у Варшаві буде наново розглядати справу цих 3-ох засуджених.

ПРИГОТОВЛЯЮТЬ НОВУ АВАНТУРУ.

В буржуазній европейській пресі, особливо в польських газетах, багато уваги зосереджено на конференціях (наради), представників хліборобських країн Східньої Европи (Польщі, Чехо-Словаччини, Угорщини, Румунії, Юго-Славії, Латвії, Естонії, Фінляндії та інш.). Попередні конференції — перша в румунській столиці Букарешті, з поміщиків і представників великих хліб-торговельних фірм, та друга — в румунському місті Синаї, з міністрів хліборобства (Румунії й Югославії) вже відбулися. А цими днями польський уряд скликає в Варшаві велику конференцію надбалтійських і придунайських держав.

Для чого скликають всі ці конференції і що на них обговорюють і обговорюватимуть?

Вже другий рік на світовому ринкові сільсько-господарських продуктів лютує жорстока криза. Ціни на всі продукти впали страшенно і це надзвичайно відбивається на економічному становищі тих країн Східньої Европи, в яких хліб — найперша річ вивозу за кордон. Звичайно, що ці держави стараються тепер погоджено виступити з вимогами пільгових умов для вивозу свого хліба.

Але поруч з тим під гаслом боротьби з кризою в сільському господарстві і тут робиться спроба заснувати єдину протирадянську змову від Балтійського моря, до Балканських гір — від Фінляндії до Югославії. Те, що головну нараду скликають у Варшаві і те, що польський уряд так заходився коло скликання цієї наради надзвичайно ріжних на масть держав, які не мають ніяких спільних інтересів, свідчить, що ми маємо тут діло з давнім бажанням польських імперіялістів заснувати єдиний протирадянський фронт сусідів Радянського Союзу — від Фінляндії до Румунії.

Чи вдасться здійснити свій плян варшавським організаторам проти-радянської змови?

Кожних кілька місяців у Варшаві, в Парижі, Букарешті організують протирадянські змови, витівки, авантури. Мета цих авантур одна, міняються тільки гасла. Тепер у них гасло нібито боротьби проти вивозу радянського хліба за кордон. Ріжнобіжність економічних інтересів цих ріжномастних держав, що їх запрошують на варшавську конференцію, доводить, що і на цей раз нічого не вийде у змовців проти країни соціялізму. Капіталістичним країнам, у кожної з яких багато свого внутрішнього клопоту, не вдалось досі здійснити свої протирадянські авантури. Не вдасться і на цей раз.

Проте нова витівка міжнароднього імперіялізму вимагає напруженої уваги від радянського суспільства. Вона свідчить, що ворог не дрімає і затіває нову спробу зірвати пятирічний плян, намагаючись робити перешкоди вивозові радянського хліба на світовий ринок.

2,895 ВІЙСЬКОВИХ КАР.

Відділ військових справ у Варшаві виготовив оце 2,895 свіжих військових кар для тих осіб, що ставили опір військовій комісії поборовій. Кар думають стягнути до 15 тисяч золотих.

ГОРЯТЬ ПАНСЬКІ МАЄТКИ.

Останніми часами польська преса нотує цілий ряд пожарів панських фільварків і стирт збіжжя по всіх, майже, західньо-українських землях. Як причину пожарів польські газети подають, що то "русіни" підпалюють. Багато селян арештують із приводу пожарів.

PROVINCIAL LIBRARY MANITOBA

Врочисте відкриття приюту-сиротинця Робітничого Запомогового Т-ва в Паркдейл, Ман.

НА ПЛОЩІ ПРИЮТУ-СИРОТИНЦЯ

Це було в неділю, 31 серпня. Вже сполудня стали прибувати трудящі Вінніпегу й околиці на простору площу Робітничого Запомогового Товариства в Паркдейл, Ман. Ще здалеку вітав усіх червоний сиротинець й сірий приют, вказуючи шлях направці до його. Північно-східній вітер насилу зривав листя зелених ще дерев й кущів, встелюючи доріжку до приютбудинків. Гострою щетиною поросłого обличчя, сторчали стебла пашного вівса, зліва попри саму польову доріжку. Тут й там промигне сірий кролик, щоб знов потонути вгущі зелені. Чайкою заскиглить снігобілий риболовець, повисивши над Червоною рікою, що кордоном розложилась на сході приют-будинків.

Вже бачимо першу стежу, зірі здалека. З великою порожною скарбонкою ждуть відвідувачів, з бунтом червоних биндів спішать назустріч вартові й пропускають усіх, вчепивши на грудю памятний значок: "В день відкриття приюту й сиротинця РЗТ, 31 серпня 1930 р."

Журавлиним ключом встановились авта зправа, табором розташувалась польова кухня РЗТ, від якої заносить курузяною парою, а трохи далі від неї засів товариш з буфетними тикетами. Базарний рух вже в повному ході.

А там долом-долиною бродять огірочники й торбинками, а той так полою міряють струнки, випашені огірочки РЗТ. Наостіж відкриті двері сиротинця й приюту вітають усіх відвідувачів, що товпляться просторими кімнатами, де мають спочити струджені тіла обезсилених приютників й сиротинської малечі.

"Ставайте членами Робітничого Запомогового Товариства", "Будьте власниками сих будинків" — такі написі видніли на балконі приюту, наче в останнє пригадуючи тим спрацьованим відвідувачам, що тримають себе ще здалека від робітничих організацій, щоб збільшали фронт бойового робітництва й ставали членами робітничо-фармерських організацій.

Саме нагорі, на балконі приюту, розташувались сурмачі орхестри РЗТ. Ще хвилина й залунали звуки бойового "Інтернаціоналу" по безкраїх ланах РЗТ-івської фарми. З усіх-усюдів, навіть з огірочного поля спішить нарід на звуки орхестри. Всі раді послухати сурмачів й тих промовців, що готовидись повітати цей день святочного відкриття приюту й сиротинця враз з усіма відвідувачами.

ПРОМОВЦІ ВИЯСНЮЮТЬ ЗНАЧІННЯ ПОДІЇ...

Товариші робітники й робітниці! — вітром понісся голос голови Головного Заряду Робітничого Запомогового Товариства, тов. Г. Сидора.

Сьогодня день святочного відкриття приюту й сиротинця скликав нас усіх в те місце, щоб своєю присутністю звеличити цю важну дію в розвитку нашого запомогового товариства. Два роки саме минає з того часу, як Робітниче Запомогове Товариство стало власником отих будинків з довколишнею землею, щоб в них дати пристановище тим, які не зможуть більше запрацювати на решткі днів свого життя. Оцей приют й сиротинець заповниться незадовго тими, що потребуватимуть помічної руки усіх працюючих. Відкриваючи оце свято приют-будинків, вітаю від Головного Заряду РЗТ усіх присутніх, що все стояли при своїй організації, ніколи не відказувалися йти їй з поміччю, й віримо, що й надалі розвинемо ще більшу працю з вашою поміччю в розбудові Робітничого Запомогового Товариства.

Другий зряду промовляв тов. М. Попович, який працює зараз на Вищому Освітньому Курсі, що міститься саме в приюті. У своїй промові тов. Попович вказав на завдання тих робітників, що стоять зараз в бойових робітничо - фармерських організаціях та на той бойовий шлях по якому їм припало йти.

—Ми, зорганізовані робітники, говорив промовець, маємо перед собою й те завдання, поклопотатись за тих робітників, які визиском їхньої праці є засуджені на загибіль. На наших очах страждає зараз чимало дітей, які потребують збайливої виховної руки зорганізованого робітництва, щоб занялося ними й підготовило їх до майбутнього життя.

Говорячи про свято відкриття, не як про місцеву подію, але як про велику подію в розвитку цілої організації, тов. Попович вказав на привітні телеграми та листи, що наспіли з ріжних місцевостей.

Приют і сиротинець в нас не являється звичайним захистом для робітників й їхніх сиротів, а перед нами стоїть питання заопікуватися тими, що потребують нашої помочі й виховати молодь гідну бойового пролетаріяту. Правда, в теперішньому суспільному ладі ми не багато матимемо змоги дати поміч тим робітникам й їхнім дітям, що потребуватимуть її. І нам не приютів треба, а повного забезпечення для тих, що своїми руками створили усе те добро, яке можемо тільки бачити, що запрацювали його власними силами й працею. Змагаючи шляхом клясової боротьби до такого забезпечення, ми, покищо, мусимо й творити свої робітничі інституції, щоб влекшити нашу боротьбу й мати змогу виховувати в них нових бойців клясового фронту.

У нашій праці ми покладаємо надію на усіх трудящих. Ми не хочемо дурити себе, що усунемо лихо, відкриваючи приют сьогодня. Ми знаємо, що оте лихо, яке придавило зараз усіх трудящих, можна усунути лише тоді, коли усунемо той лад визиску й гнету. І ми, зорганізовані робітники, до цього змагаємо.

Під бурхливі оплески слухачів-робітників й робітниць, закінчив тов. Попович свою промову окликом: Хай живе Робітниче Запомогове Товариство на визвольному шляху робітничої кляси!

Після того заговорив дистріктовий організатор від компартії, тов. Форкін. Він вкоротці переповів сьогочасний стан відкритих й загострених боїв пролетаріяту проти капіталу, торкнувся питання безробіття, що охопило усі капіталістичні країни світу, вияснюючи, що одинока комуністична партія шляхом клясових боїв визволить трудящі маси з того уярмлення. Вкінці тов. Форкін вказав на воєнну загрозу, що її несуть імперіялісти, підготовляючись до збройного нападу на країну Рад, на Радянський Союз. Станути на оборону СРСР, вступити на шлях визвольних клясових боїв, є обовязком кожного робітника й робітниці та бідняцького фармера.

Тов. В. Н. Колісник у своїй промові заговорив про той час, як організувалося Робітниче Запомогове Товариство, щоб нести поміч тим робітникам й робітницям, які вчас посиленого визиску праці й спід-ап системи стають жертвами того визиску, калічіють при варстатах тієї самої праці, з якої багачі збивають великі зиски.

— Немає дня, говорив тов. Колісник, щоб хтось з робітників чи робітниць не шукав помочі. І до мене звертається чимало, жаліючись, що вони вдаються до усяких державних й муніципальних властей, а ті лише знають посилати їх по ріжних офісах й все одно нічим кінчиться усе клопотання за поміччю.

Читаємо зчаста про усякі випадки каліцтва а то й смерти робітників, яких визискує капіталістична раціоналізація. Робітниче Запомогове Товариство взяло на себе обовязок взаїмної допомоги й воно допомагає тим, що забезпечили себе в тому товаристві від нещасних випадків, допомагає взаїмно усім, що стоять в рядах тієї запомогової організації. І зараз не повинно бути в нас ніодного робітника й робітниці, які не стояли б в Робітничому Запомоговому Товаристві, що не забезпечили б себе й рідню від каліцтва чи смерного випадку.

Не відкладайте на пізніше ваше вступлення в члени РЗТ, коли ви можете це зробити сьогодня! Підіть зараз в члени цего запомогово товариства, щоб бодай вчасти облегшити свої терпіння у найчорнішу хвилину — закінчив тов. Колісник свою промову.

ПРИВІТАННЯ ВІД ОРГАНІЗАЦІЙ З ІНШИХ МІСЦЕВОСТЕЙ

Тов. Юрчак, представник Польського Робітничого Товариства, вітав день відкриття приюту й сиротинця від польського робітництва.

Польське робітництво, говорив товариш Юрчак, йде у визвольних боях плече в плече з усім пролетаріятом світу. На тому самому бойовому шляху стоїть польське робітництво Канади, і йде в клясовий бій впарі з робітництвом других національностей. Ваш здобуток, товариші й товаришки, є нашим здобутком, й всього робітництва Канади. Ми радіємо, що можемо вас повітати в день відкриття приюту й сиротинця РЗТ й виявити іменем польського робітництва якнайщиріші побажання у вашій дальшій праці в організуванні робітництва. Хай живе Робітниче Запомогове Товариство! — закінчив привітання тов. Юрчак.

Від фармерських організацій з Вінніпег Біч, Ман., промовив тов. Гаврилюк повитаний оплесками присутніх. Вказуючи у своїй промові на важкі дні життя трудящих фармерів Канади, тов. Гаврилюк розповів, як фармері теж радіють здобутками наших організацій. Взнавши за придбання будинків й фарми Робітничим Запомоговим Товариством, фармері зголошуються далі до того запомогового товариства, вписуються до його, стають власниками отих будинків, де мають найти пристановище знесилені працею старші робітники й фармері та діти-сироти.

Тов. Чоповик привітав день відкриття приют-будинків від імени курсантів Вищого Освітнього Курсу, що зараз поглиблює своє знання в томуж самому приюті, щоб відтак допомогти в організаційно-освітній праці трудящим Канади.

— Чимало є зараз дітей-сиротів працюючих батьків, чимало є й старших робітників, які потребують нашої помочі. Їм не подасть тієї допомоги ніхто, як ми не зробимо цього самі. Ми й нестимемо ту поміч тим, що її потребують від нас, ми на те й відкриваємо сьогодня приют й сиротинець, щоб у них примістити старших робітників і дітей-сиротів, щоб виховати останніх на добру й надійну зміну бойового робітництва.

З щирим привітанням від відділу ТУРФДім в Гімлі, Ман., виступив тов. Мартин. Він відзначив важливість дня в історії розвитку Робітничого Запомогового Товариства відкриттям приюту й сиротинця для тих трудящих й їхніх дітей, що стали вже жертвою насильного визиску праці й поневолення. Рівночасно тов. Мартин повідомив, що фармері радо зустрінули вістку про відкриття приюту й сиротинця й щораз більше напливатимуть в лави тієї організації. Ось і фармері в Гімлі вже готують зорганізувати в себе відділ РЗТ, щоб забезпечити себе хоч в части від наглого випадку каліцтва чи смерти. Привітним окликом — Хай живе й розвивається РЗТ! — закінчив товариш свою промову.

Ще промовляв передостанній бесідник, тов. І. Корчинський від відділів ТУРФДім й РЗТ в Ість Килдонан. У своїй промові він переповів той шлях праці й успіхів, що його пройшло Робітниче Запомогове Товариство від свойого народження аж по сьоточасні дні, відзначуючи день відкриття приюту й сиротинця як одну з найважливіших подій у розвитку товариства. Складаючи привітання від організованого робітництва Ість Килдонан, товариш промовець закликав тих робітників й робітниць, які стоять ще збоку РЗТ, вступати в члени цього запомогового товариства й бути власниками тих приют-будинків та забезпечити себе.

Останнім промовцем був тов. М. Шатульський. Він переповів, як саме два роки тому РЗТ стало власником оцих двох будинків й 70 акрів землі, заплативши за них $42,500, а 30 акрів землі докупило товариство дещо пізніше за $3,500, щоб мати усю фарму в одній цілости, нерозривну.

За отих два роки, продовжав тов. Шатульський, Головний Заряд РЗТ старався повести якнайкраще господарку на землях РЗТ. Правда, в минулому році посуха й морози знівечили городовину й збіжжя, одначе, вже цього року ми бачимо землю РЗТ вкриту ярининими городами й зжатим вже вівсом. От й зараз чимало бачимо людей в огірках, відкіля вже вибрано понад 800 бушлів огірків.

Будинки ці, в яких ми від сьогодня прийматимемо вснажених працею й визиском робітників й сиротів по батьках, що передвчасно загнав їх той самий визиск праці в могилу, хай стануть приютом й сиротинцем не лише старців й сиротів, але приютом молоді для навчання, що виховувалаб в собі крицеву силу в клясових боях, які щораз гостріше розгортаються довкола нас. Оця земля, що розложилася навкруги приютових будинків, хай буде отим магнітом, який притягав би всіх робітників й робітниць та бідняцьких фармерів до революційних організацій, щоб вони здобували землю не лише невеличкими клаптиками, а захоплювали землі усього світу шляхом клясової боротьби й стали власниками того світу, який дбав би за добробут працюючої кляси.

Після привітання промови т. Шатульського говорив ще раз т. Сидор, голова Головного Заряду РЗТ, щиро дякуючи присутнім, що прибули на відкриття приют-будинків й побажав, щоб трудящі й надалі дбали про про свою запомогову організацію, а вона й дбатиме так само про тих, що не забувають за неї.

Під згуки могутнього "Інтернаціоналу" сурмачів РЗТ, закінчено привітну програму святочного відкриття приюту й сиротинця. Зазначити треба, що оті самі сурмачі переплітали музичними творами промови бесідників через цілий час мітінгу, так, що по суті був це концерт-мітінг під відкритим небом, яке в той день дуже хмурилося.

Ще трохи обходили присутні відвідувачі приют-будинки, широкі РЗТ-івські простори, наче їхні дбайливі хазяї-власники й поволі стала порожніти площа РЗТ. Відвідувачі подались до своїх домів.

На закінчення треба згадати, що день не був сподіванно гарний, головно від полудня почало хмаритися й повівати холодним вітром. Це спинило багато людей. Все ж таки на площі того дня було коло 2,000 робітників і робітниць.

Згадуючи про промовців, треба також віддати справедливість гурткові тих товаришів і товаришок, що цілий день з самого ранку працювали в буфеті та кухні, нагодувавши з тисячу осіб кукурудзами та обідом і вечерою взагалі.

Учні ВОК зробили гарну прислугу святові, удекоровавши фронт великого будинку зеленню.

Ну, а багато з присутніх напрацювалися в огірках, які рясно вкрили цего року долину понад Ред ривером.

П. Л.

ГРОМАДА ВІННІПЕҐСЬКОГО І ДООКОЛИЧНОГО РОБІТНИЦТВА ПЕРЕД ВЕЛИКИМ БУДИНКОМ ПРИЮТУ РОБІТНИЧОГО ЗАПОМОГОВОГО ТОВАРИСТВА В ПАРКДЕЙЛ, МАН., В ДЕНЬ ВІДКРИТТЯ В НЕДІЛЮ, 31 СЕРПНЯ 1930 РОКУ. НА БАЛЬКОНІ БУДИНКУ РОЗМІЩЕНА ОРХЕСТРА ВІННІПЕҐСЬКОГО ВІДДІЛУ РЗТ І ПРОМОВЦІ, ЯКІ З БАЛЬКОНУ ВИГОЛОШУВАЛИ ПРОМОВИ.

ПЕРЕДВИБОРЧИЙ ТЕРОР ФІНЛЯНДСЬКИХ ФАШІСТІВ

Таємний обіжник закликає фашістів до нищення комуністів і революційних робітників.

"Фінський Соціял-демократ" опублікував таємний обіжник фашістської спілки "Соумен Луко" своїм окружним організаціям. Обіжник пропонує провадити отвертий терор підчас виборів до сойму. Як повідомляють, недавно делегатське зібрання "Соумен Луко" ухвалило виступати сумісно з керівниками лапуаського фашістського руху й домагатися, щоб склад нового сойму ухвалив закони, які забезпечують "знищення комуністів". Спроби комуністів взяти участь у виборах вирішено припинити. Як кандидатів буржуазного блоку, вирішено припускати тільки фашістів і примусити газети відповідних виборчих округ заняти потрібну позицію. Вирішено також вжити вчасно заходів, щоб примусити виборців голосувати на фашістських кандидатів. Тих, що ставитимуть опір, усувати від виборів.

У кожній громаді гадають призначити окремого виборчого агента. Останній набере собі помічників з таким розрахунком, щоб число їх дорівнювало десятій частині виборців. Виборні агенти приставляють надійних з тих, що голосують, до урн, а ненадійних примушують відмовитися від участи у виборах.

Коментуючи це досить яскраве повідомлення, "Фінський Соціялдемократ" мляво доводить, що "уряд повинен вжити заходів", коли "замок Фінляндії" буде намагатися здійснити ці пляни". З вимоги "замку Фінляндії" з гельсінгфорського муніципалітету усунено трох лівих діячів: у Б'єрке виключено двох; в Іхті — виключено одного соціял-демократа.

БУНТ ВЯЗНІВ У ПОЗНАНІ.

Недавно збунтувалися вязні в тюрмі при вулиці Млинській у Познані. Вязні кричали і демолювали тюремне влаштування й познанська поліція була безсила проти бунту. Тому заалярмували пожарну сторожу й так ледве їм удалось здусити бунтарів десь аж під вечір. Повідомляють, що причиною бунту подають вязні лихі тюремні харчі і погане поведення тюремної адміністрації.

Капіталізм робить з часописів капіталістичні підприємства, знаряддя наживи для багачів і знаряддя одурювання працюючих.

Боротьба страйкерів у Меркол вимагає вашої підтримки. Спішіть!

ТАКИХ БОЙЦІВ ТРУДЯЩІ УСЬОГО СВІТУ ЗВЕЛИЧАТИМУТЬ ПОВСЯКЧАСНО

Брентфорд, Онт.

В нас відсвятковано 3 річницю смерти замордованих американською буржуазією Н. Сакка і Б. Ванзеті. Трету річницю відсвятковано 24 серпня, в неділю, пополудні масовим вічем.

Тов. А. Ласінський, як голова цего свята, відкрив короткими словами, пояснюючи, чому свідоме робітництво згадує таких борців. Опісля покликав до слова т. Заячковського.

Тов. Н. Заячковський переповів життя і боротьбу Сакка і Ванзеті від дитячих років, як вони були оба змушені з Італії виїзджати за куском хліба в багату Америку, оставляючи рідну землю як всі інші іміґранти.

Одначе, в Америці зустрілись з таким самим життям, яке оставили в Італії. І коли пізнали добре, що є в нинішнім капіталістичнім світі дві клясі, а саме визискувана і визискуюча, тоді стали на чолі орґанізованих і неорґанізованих робітників, брали участь у страйках, проводили клясовою боротьбою й тільки за це буржуазний суд засудив і знищив їх 22 серпня 1927 року на електричному кріслі. І їх тіла знищено, але їх дух живе в мільйонах послідовників і тому ми згадуємо і будемо згадувати імя таких борців. Дальше тов. промовець згадав, що це не перший такий випадок, але вже сотки невинних робітників згинуло і томиться по буржуазних тюрмах. От і зараз замучуються по тюрмах тов. Муній і Білінґс, які вже 14 років томляться в каліфорнійських тюрмах невинно. Також згадав промовець про ріжні капіталістичні країни, як Польщу, де недавно засудили 3 невинних робітників у Львові на смерть за розповсюднювання летючок між безробітними, говорив про сьогоднішні події в Китаю, де пролетарі зводять боротьбу зі своїми й чужими капіталістами, згадав про Індію, де "робітничий" уряд Великої Британії гнобить індусів й вимордовує їх за те, що повстають проти неймовірного визиску і гноблення. Так само промовець торкнувся економічної крізи, що охопила капіталістичні держави, включаючи й Канаду, опріч одинокого Радянського Союзу, де робітники й селяне самі правлять. Буржуазія зі своєю раціоналізацією так догосподарилась, що сьогодні 30 мільйонів є без праці, які голодують в той час, як всі маґазини заповнені товаром, а робітники голодні й обдерті ходять. Дальше в своїй промові згадав товариш про теперішній страйк майнерів у Меркол, Алта., де боротьба йде за дійсний провід юнії і що майнерір знаходяться в прикрім матеріяльнім положенні. Щоб цей страйк виграти, треба мати засоби до життя, а це якраз вимагає грошей.

На заклик промовця зібрано всего $3 на поміч майнерам. Ця сума дуже маленька, одначе, більшість наших товаришів, а головно присутних, самі вже по 6, а то й по більше місяців сидять без праці і не мають грошей.

На закінчення мітінґу відспівано "Інтернаціонал".

Робкор.

НА РІЧНИХ ЗБОРАХ РОБІТНИЧИХ СПОЖИВЧИХ КООПЕРАТИВ У ТІММІНС, ОНТ.

Тіммінс, Онт.

Дня 24 серпня відбулися річні збори робітничих споживчих кооператив в Тіммінс, Онт. На зборах були делеґати з Тіммінс, Савт Поркюпайн і Кіркленд Лейк. Ці збори були одні з найсерйозніших в історії робітничих кооператив в цім окрузі.

Я не буду описувати про всі звіти які здавали управителі кооператив, бо це було-б дуже нудке читати і забрало-б дуже багато місця в ґазеті.

Поминаючи усі ділові звіти управителів кооператив, я зупинюся тільки на клясовому характерові наших робітничих кооператив.

Бизнесові звіти йшли плавно без жадних перешкод. Нарешті прийшла точка, як наші кооперативи мають відноситися до клясової боротьби та щоб наші робітничі кооперативи брали більше активнішу участь в тій боротьбі. В цій точці була резолюція з Кіркленд Лейк, щоб помогти страйкерам в Меркол. Дальше були домагання, щоб дати допомогу "Воркерові" і французькому робітничому часописові "Іль Урвіє Кенедієн" котрі хочуть негайної допомоги від робітничої кляси, щоб вести дальше завзяту клясову боротьбу з сьогоднішним несправедливим ладом. В дискусії над тими питаннями вивязалася завзята боротьба. Деякі робітники уважають бизнес за більше важніший як клясову боротьбу, котра є тепер майже в повному розгоні, і арґументували, що помагаючи клясовій боротьбі, можуть пошкодити кооперативам. Клясово свідомі робітники вияснили помилкове розуміння робітничих кооператив деякими робітниками й вирішили, щоб дати $100 на страйкерів у Меркол, $100 на "Воркера" і $100 на французький робітничий часопис в Монтреалі.

Дальше, клясово свідомі робітники поставили внесок, щоб на будуче комітет кооперативи пильно слідив за клясовою боротьбою і час від часу помагав матеріяльно страйкам, робітничій пресі й взагалі робітничому визвольному рухові. Всі повищі домагання увійшли в життя великою більшістю голосів присутних членів кооператив.

Всі робітничі кооперативи повинні спішити на поміч клясовій боротьбі, бо всі ті робітничі кооперативи є засновані самими робітниками й мають помагати робітничій справі, бо це є наш обовязок.

Танасків.

ЖАДАЄМО ВІД ФАШІСТСЬКОЇ ПОЛЬЩІ ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД СМЕРТИ ТРЬОХ РОБІТНИКІВ У ЛЬВОВІ

Оттава, Онт.

Неділя дня 24 серпня на протестаційному зібранні товариш голова, Дідейчук, пояснив присутним про засуд трох робітників у Львові на смерть за роздавання летючок і схвалено протест резолюції та заслано одну до правительства Канади, другу до правительства польського у Варшаві, трету до польського конзуляту у Монтреалі.

Зміст резолюції такий:

Працюючі маси зі західньо-українських земель, які є на іміґрації в Канаді, протестують проти ганебного вироку, що видав польський фашістський уряд на трох робітників, Гірша, Юґенда і Пропера, за розношування летючок вчас Міжнародного дня на 6 березня.

Львівський вирок то відповідь польського фашізму на наростючу революційну хвилю, що грозить поваленням фашістського уряду.

Польський фашізм, рятуючи своє прикре положення, відповідає посиленим терором на революційний рух, шляхом видавання смертних вироків на борців працюючих мас, котрі накликують до боротьби, щоб не дати звалити на спину працюючих того тягару. І помимо таких нечуваних репресій і варварських вироків працюючі маси встають під керівництвом пролетаріяту і його аванґарду комуністичної партії йдуть боротьбою проти кляси визискувачів.

Працюючі маси Канади, котрі стоять в робітничо-фармерськім фронті, відповідають масовими протестами польському фашістівському урядови, начолі котрого стоїть Пілсудський. Ніде не є так міцно прикручена шруба капіталістичного визиску, як на західньо-українських землях, які буржуазія вважає за обєкт кольоніяльної політики.

Фашістському урядови не досить того, що стріляє до голодних демонструючих робітників, коли вони домагаються хліба або праці, але він хоче той рух стероризувати шляхом замикання по тюрмах найкращих бойців працюючих мас.

Ми, робітники з місцевости Оттава, домагаємося негайного випущення на волю всіх трьох засуджених на смерть робітників і взагалі всіх політичних вязнів, що томляться зараз по тюрмах Польщі.

Робітники Оттави стверджують, що таких вироків ніде ще не було, навіть за Австро-Угорщини, ні в часах найчорнішої царської реакції і стверджують, що працюючі маси Західньої України і Західньої Білоруси повстали в період найбільш загостреного фашістського терору і наступу з боку фашізму на революційний фронт.

Польський фашізм, щоби успішнійше готуватись на збройну інтервенцію проти Радянського Союзу, звязався з українським фашізмом з під знаку УНДО, УСДП і радикалів, які разом з польським фашізмом стараються в крові затопити революційний рух трудящих. Комуністична Партія Західньої України весь час стоїть серед мас на чолі руху працюючих й веде їх в наступ на фронт капіталу.

Робітники й робітниці, зібрані на мітінґу в Оттаві, прирікають нести поміч моральну і матеріяльну всім політичним вязням і жадають негайного випущення їх на волю.

Геть з катівським вироком на товаришів, Гірша, Юґенда і Пропера у Львові! Геть з диктатором Пілсудським і його фашістським урядом! Геть з безробіттям, голодом і війною! Геть зі збройним нападом на Радянський Союз!

Хай живе Комуністична Партія Західньої України! Хай живе боротьба західньо-українських працюючих мас аж до відірвання від Польщі західно українських земель й за прилученням їх до Радянської України!

Хай живе Союз Радянських Соціялістичних Республик!

Нехай живе Китайська Революція!

П. Гайдейчук, секретар.

ВЕЛИКІ Й МАЛІ ВИЗИСКУВАЧІ НАСІЛИ НАС, РОБІТНИКІВ

Су Сейнт Мері, Онт.

Два й пів місяця працювало нас пару робітників на залізній дорозі на тринацятій милі. Над нами знущався увесь час один форманина, який хотів вибитися понад усіх форманів, щоб отримати похвалу від компанії за гонення робітників.

Оцей форманина так і говорив, що робітник це ніщо, сьогодня є і вже немає його. З його вини вже побило тут три гендкари, неодин робітник вмлівав від насильної праці, яку завдавав оцей форманина. Мало того, робітники мусіли працювати на компанію останніми силами, той самий форман заставляв ще робітників задармо працювати в його після компанійної роботи. Вчас роботи на залізній дорозі він не давав робітникам навіть й словечком заговорити один до одного, курити теж не сміли й води напитися так само було годі.

Робітників заставляв він кормити свої свині, носити воду, й виконувати усю хатню роботу навколо його хати. Якось одному робітникові самий цей форманина побив тайзами ноги й він не всилі був довший час працювати. Форман навіть не подавав до шпиталю того робітника, щоб вщадити компанії компензейшен. Робітник знов самий боявся зголосити до шпиталю, щоб його не відправив форман від праці.

Як вірно й собачо повнить цей форман свою працю для компанії свідчить найкраще те, що він, хоч дістає від компанії нафту для робітників, не дозволяє нам світити, не дає навіть прочитати робітничої ґазети, мовляв, хочете читати, так купіть собі нафту.

Й робітники терплять такому наганячеві, бо самі не є зорґанізовані, не вміють постояти за свої права. А час би вже повести боротьбу й з малими визискувачами, панськими наганячами, що в гоненні робітників у праці намагаються перебігти своїх панів.

Дорожник.

ЧИМ БІЛЬШЕ МИ ВЧИМОСЯ, ТИМ КРАЩЕ БАЧИМО ВЕЛИЧ ТОГО ЗНАННЯ

Паркдейл, Ман.

У сотному числі "УРВ", з 23 серпня, ми, учні сьогорічнього ВОК, з зацікавленням прочитали допис Екс-курсанта, п. н. "Як там наші курсанти?" Зацікавлення наше зрозуміле, бо про нас же написано в тому дописові. Як-не-як, а на нього треба відгукнутися, бо Екс-курсант може й справді зацікавив своїм питанням "Але чомусь нічого не пишуть про себе і про свою науку курсанти нинішнього ВОК" ширший загал членства наших орґанізацій і симпатиків, читачів нашої преси.

Ми погоджуємося з товаришом Екс-курсантом, що про сьогорічній ВОК треба б час до часу написати дещо у часописові, як писалося й про минулі курси. Що й на курсантів спадає обовязок у тому "дещо" взяти участь, з цим ми теж погоджуємося. Але не зовсім можна погодитися з тоном допису.

Давніше ми писали до часопису як уміли і завдавали товаришам редакторам чимало клопоту. Зараз ми вчимося писати так, щоб у наших дописах, а може й статтях, було справді те, що ми самі пишемо. Та це не найважливіший у нас предмет навчання. Унас їх стільки, та й деякі куди важливіші, що на їх вивчання не хватає часу. Наука забирає у нас весь час і зараз не залишається ні одної вільної хвилини на щось небудь інше поза нею.

Після снідання, яке ми маємо кожного дня в годині 7.30 вранці, наука починається в нас у клясі в годині 8.30. Вона триває аж до пятої години пополудні, з півторагодинною перервою на обід. В 6 годині пополудні у нас вечеря, а від 7 до 10 год. вечером ґрупові вивчання й лябораторна розробка матеріялів. Коли ж до цього додати ще читання і підготовку на самотужки, то вийде яких 14 годин денної тяжкої праці для наших робітничих, непривичних до того, умів. А умова праця важка й вичерпує сили швидше, як фізична, до якої ми звикли.

Вивчаємо ми такі предмети 1. політичну економію, 2. історичний матеріялізм, 3. історію клясової боротьби (дехто бере й загальну, всесвітню історію), 4. суспільствознавство, 5. історію ВКПб, 6. історію КПбУ, 7. ґеоґрафію фізичну, загальну й політично-економічну, 8. анґлійську мову, 9. український правопис і граматику, 10. Комуністичний Маніфест, з широкими історичними поясненнями (за яким на черзі в нас Програма Комінтерну, 11. Ленінізм (що його ми тільки що почали; а в який увійде ціла низка галуззів вивчання — партія, трейд-юнійний рух, масові орґанізації, аґрарне питання то-що, 12. журналістику, 13. математику (беруть деякі товариші), 14. вивчаємо, як промовляти.

З цього, здається, кожному читачеві стане ясно, що в нас зараз вільного часу нема. Не дивно тому, що ми досі нічого не писали до наших часописів. Але швидко будемо час до часу не тільки писати, а й застосовувати нашу науку у практичній праці. Наш великий вчитель Ленін вчить нас, що нам потрібно теоретичної підготовки, а заразом вказує, що вона не може мати ніякого значіння, якщо її не застосовувати на практиці. Тому ми, засвоюючи теорію, готовимося до практичної роботи. Але не відійшли б ми далеко від наївних дітей, коли б думали або говорили, що за цих три місяці науки, які ми вже пройшли, ми вже все знаємо і все можемо робити. Навпаки, чим більше ми вчимося, тим краще бачимо велич того знання, яке нам, робітникам, необхідне, а якого ми не маємо можливости засвоїти. Ми досі зрозуміли, що наш ВОК, хоч який він величезний для нас здобуток і вияв незвичайного нашого поступу вперед, може за шість чи сім місяців дати нам тільки основи для того, щоб ми далекше могли самотужки вивчати велику науку наших мислителів і великих вчителів.

Будемо старатися до кінця нашого навчання використовувати кожну хвилину на те, щоб засвоїти саме найважливіше для нас, робітників, аби, повернувши до наших місцевих орґанізацій, ми могли допомогти й їм ступити той крок вперед, який ми робимо, як в теоретичній підготовці, так і в практичній нашій праці.

Сьогорічний курсант.

ПРИСИЛАЙТЕ СТАРУ АДРЕСУ.

Коли переїздите з одної місцевости до другої або переноситеся з одного помешкання до другого, то не забудьте повідомити зараз нашу адміністрацію, аби змінила Вашу адресу. При цім не вистарчить подати тільки нову, але конче потрібно подати і стару Вашу адресу.

ЕРІХ МАРІА РЕМАРК

На західньому фронті без змін

Переклав з німецької мови Ж. Бургардт.

(43)

(Продовження)

За наказом ці тихі постаті зробилися нашими ворогами; наказ може їх зробити нашими друзями. За якимсь столом підписують декілька людей угоду, якої ніхто з нас не знає, і протягом років нашою найвищою метою є те, на що звичайно ввесь світ дивиться з призирством та що карається найвищою карою. Що можна тут іще розріжняти, коли подивитися на цих тихих людей з дитячими обличчями та з апостольськими бородами? Кожний підофіцер для рекрута, кожний учитель для школяра гірший ворог, ніж вони для нас. І всежтаки, коли б вони звільнилися, то знову стріляли б по нас, а ми по них.

Я лякаюся: на цьому зупинятися мені не можна. Цей шлях веде в прірву. Ще не час; але я не хочу втрачати цієї думки, я її заховаю, замкну, поки скінчиться війна. Серце моє калатає: чи тут мета, велика, єдина, про яку я думав, лежачи в шанцях, яку я уявляв як єдине, що може зробити можливим існування всієї людськости після цієї катастрофи, чи це завдання на все життя надалі, гідне цих жахливих років?

Я виймаю свої цигарки, ламаю кожну надвоє та даю їх росіянам. Вони дякують та запалюють їх. Тепер у деяких обличчях тліють червоні точки. Це мене потішає: воно має такий вигляд, наче б це маленькі віконця в темних сільських хатах, які зраджують, що там позаду є затишні та теплі кімнати.

Дні минають. Одного туманного ранку знову ховають росіянина: тепер вже майже щодня помирають. Я якраз на варті, коли його ховають. Полонені співають, вони співають хором, це звучить так, наче б це не голоси, а орґани, що стоять десь далеко в степу. Похорон відбувається швидко.

Ввечері вони знову стоять поза ґратами і до них доходить вітер, що йде з березового лісу. Зорі холодні.

Я тепер знаю декого з-поміж них, що вміють досить добре розмовляти німецькою мовою. Там є музикант, він оповідає, що був скрипачем в Берліні. Почувши, що я трошки граю на фортеп'яні, він приносить свою скрипку та грає. Інші сідають, спираючись спинами на ґрати. Він стоїть та грає, часто у нього той вираз, що його мають скрипачі, коли заплющують очі, тоді він знову ритмічно колише інструмент та всміхається до мене.

Він грає мабуть народніх пісень, бо інші гудуть підхоплюючи. Це темні горби, що гудять десь глибоко в землі. Голос скрипки здіймається над ними, мов струнка дівчина, світла та самотня — вона ніжна вночі, наче б змерзла, треба близько стояти, в приміщенні було б краще; тут на дворі сумно слухати, як вона блукає, така самотня.

В неділю мені не дають відпустки, бо я вже мав велику відпустку. Тому в останню неділю перед тим, як від'їхати, до мене приїздять мій батько та моя старша сестра. Ми сидимо цілий день у салдатському клюбі. Куди ж нам піти, до бараків не хочеться. В обід ми йдемо собі в поле.

Години тягнуться марудно; ми не знаємо, про що розмовляти. Отже ми розмовляємо про хворобу матері. Вже відомо, що це пістряк, вона вже лежить у шпиталі і скоро їй робитимуть операцію. Лікарі сподіваються, що вона видужає, але ми ще ніколи не чули, що можна б було вилікуватись від пістряка.

"Де ж вона лежить", — питаю я.

"В шпиталі Луїзи", — каже мій батько.

"В якій клясі?"

"В третій. Треба почекати, скільки коштуватиме операція. Вона сама хотіла лягти там. Вона сказала, що там їй буде веселіше. Воно й дешевше".

"Але там вона лежить зо всіма. Коли б вона тільки вночі могла спати".

Батько киває. Його обличчя стомлене та пооране зморшками. Мати багато хворіла; вона, правда, йшла до шпиталю лише тоді, коли її примушувано, але проте це коштувало нам багато грошей і батькове життя власне все й пішло на це.

"Коли б лише знати, скільки коштуватиме операція", — каже він.

"Чи ви не питали?"

"Так просто запитати не можна, коли лікар буде незадоволений, то це недобре, бо він же має робити операцію".

Так, думаю я, отакі вони, бідні люди. Вони не наважуються запитати про ціну, дарма що це їх жахливо турбує. Але інші, яким цього не треба, для них цілком зрозуміло, що треба раніш умовитись за ціну. Ними лікар і не буде незадоволений.

"А перев'язки ще такі дорогі", каже батько.

"Чи ж шпитальна каса нічого не платить?" — питаю я.

"Мати вже надто довго хворіла".

"Чи ж ви маєте трохи грошей?"

Він хитає головою. — "Ні. Але я можу тепер знову взяти позачергову працю".

Я знаю: він стоятиме до 12 години вночі за своїм столом і фальцуватиме, і клеїтиме, і різатиме. О 8-ій годині ввечері він трохи з'їсть цього неспоживного дрантя, що його дають на картки. Після цього він візьме порошок від головного болю та працюватиме далі.

Щоб його трохи розвеселити, я йому оповідаю деякі історії, що собі пригадую, салдатські дотепи і дещо про ґенералів та про фельдфебелів. Після цього я йду з ним на залізничну станцію. Вони мені дають шклянку мармеляди та пачку з картопляними пундиками, що мати спекла для мене.

Тоді вони відїздять, а я повертаюся.

(Далі буде)

ПЕРЕДПЛАЧУЙТЕ!

ЧИТАЙТЕ І РОЗПОВСЮДНЮЙТЕ ТАКІ ЧАСОПИСИ Й ЖУРНАЛИ:

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ" одинокий український робітничий часопис в Канаді, виходить три рази на тиждень. Передплата: $4.00 на рік, $2.00 на півроку.

"ФАРМЕРСЬКЕ ЖИТТЯ" одинокий дійсно фармерський український часопис в Канаді, що боронить інтереси працюючого фармерства. Передплата: $2.00 на рік, $1.00 на півроку.

"РОБІТНИЦЯ" одинокий журнал в українській мові для працюючого жіноцтва, виходить два рази на місяць. Передплата: $1.50 на рік, 80 центів на півроку.

"БОЙОВА МОЛОДЬ" одинокий журнал в українській мові для української роб.-фарм. молоді, виходить раз на місяць. Передплата лише 50 центів на рік.

Передплату на повищі часописи й журнали посилайте або на імя кожного часопису вокрема, або на імя й адресу:

WORKERS AND FARMERS PUBLISHING ASS'N, Ltd.

Cor. Pritchard & McGregor Sts, Winnipeg, Man.

ЧЕРВОНИМ КВОДРОМ "ПОВІТАЛИ" МАЙНЕРІ ЧІФА СКЕБСЬКОЇ ЮМВА, Б. ЛОВЕТА

Меркол, Алта.

У Мавнтейн Парк 100 процентовій Майн Воркерс Юніон оф Америка не дали говорити президентові 18 дистрікту повище згаданої скебської юнії.

100 процентова ЮМВА пішла назва ще від тоді, коли Б. Ловет на суді при допиті, який відбувся в Меркол, Алта., на 8 серпня заявив, що Мавнтейн Парк є його 100 процентова кемпа. Як сказав, так воно й є, бо часами й брехун скаже правду, як забудеться, лишень, що Мавнтейн Парк 100 процент не за, а проти Б. Ловета й його скебської ЮМВА.

Переконував Ловет суддю й присутних на суді, а самий боявся заїхати до своєї 100 процентової кемпи, боявся, щоби не згубив своєї скебської ЮМВА голови.

Поправді кажучи, що він був би й не зайшов у Мавнтейн Парк, як би не відважний екс "радикал" Крістофер, колишній борець за ОБЮ (Одну Велику Юнію), потім посол до парляменту провінції Алберти, а тепер ЮМВА булкук. Думаю, то вже немає такого корита, з якого б повище згаданий похолок не облизав охлапів, але то вже така прикмета кожного налогового.

Отже, на 11 серпня "відважний" Крістофер з чіфом скебської ЮМВА Ловетом заїхали у Мавнтейн Парк, щоби розповісти майнерам про свою скебську брудну роботу. Ще того самого дня вони конферували з босами, а на 12 серпня вже був проголошений мітінґ в честь безчесного лідера скебської ЮМВА, Ловета, на якому мав відправити панахиди й екс "радикал", а теперішній підтирач скебської ЮМВА, Крістофер.

Ще правда, на мітінґ зійшлося було досить поважне число майнерів-робітників, але не на те, щоби слухати його скавуління, а на те, щоби не позволити йому по собачому скавуліти, бо це недобре відбивається на слухові орґани свідомих майнерів.

"Забірайтеся зі салі, бо я вистріляю усіх як собак" — кричав чіф скебів, Ловет.

Мітінґ почався. Голова з напруження дрожачим голосом коротенькою промовою представив президента скебської кліки ЮМВА, а публика стала кричати на адресу чіфа скебів, Ловета, щоби той забрався геть зі салі, бо не бажають слухати його мимрання. Така анархія тревала около 15 мінут часу й ще була би не скінчилася, якби в Ловета було більше терпцю, або не було револьвера в кишені. Але як тут можна витримати, як один кричить, називаючи Ловета скебом, другий провокатором, инший жовтою гадюкою, а один майнер підійшов до його й спитав, чи має він свого револьвера в кишені. Одним словом, питань було без кінця й міри, на які Ловет не міг найти відповіди, аж мусів витягнути револьвера з кишені (бо це найлекша відповідь) й заричав по здичілому: — Забирайтеся з салі, або я вистріляю всіх як собак.

Оцей виступ Ловета не сподобався майнерам і один "бог" знає, котрий з них поплескав Ловета кріслом по плечах. Ловет з револьвером в руці побіг до телефону, щоби повідомити поліцію про свою активність, а відтак до лікаря, щоби той оглянув його плечі. А майнері ще довго говорили й жалували, що не дали йому ще трохи більшого прочухана.

Настала пізна ніч. Всі спали твердим сном, лишень президент скебської ЮМВА не спав, держачи револьвера в руці, боявся своєї тіни й кричав, щоби забиралися, бо постріляє. Ось такий 100 процентовий ЮМВА під теперішну пору в Мавнтейн Парк.

На 13 серпня вже був суд за ту "церемонію" і помимо цего, що ні Ловет ані його поплечники не бачили, хто "поплескав" Ловета кріслом по плечах, вони вибрали одного з товаришів-майнерів, який був під той час в салі, щоби було на когось звалити всю вину.

Суд почався в 8.30 вечером, майнерів було повно в невеликому приміщенні, а на дворі облягли суд робітники й кожний нетерпеливо ожидав висліду присуду.

Ловет отримав від майнерів "червоного кводра".

Покликано перед суд в першу чергу норсу, яка подала Ловетови першу шклянку води, чи поміч, щоби не зімлів. Норса сказала судови, що Ловет терпить страшенний біль, і що має він на свойому жовтому тулубищу червоний знак, завбільшки 25 ц. Б. Ловет вже почав червоніти. Передтим він був увесь жовтий, а зараз вже має червону латочку на плечах. Другим Ловетовим свідком був самий лікар, якого не було в той час у дома й самий сказав, що не оглядав його, але заявив на суді, що Ловет дуже а дуже терпить великий біль і що має червону марку на плечах завбільшки кводра.

Дальше покликано самого Ловета. Він вже розказав про свій побут у Мавнтейн Парк і майже що не плакав, розказуючи про свій страшенний біль. За ним слідовало ще двох свідків: Перший свідок сказав, що бачив, як тов. Ю. Срнековіч тримав руку на кріслі, але не бачив, щоби Срнековіч бив Ловета кріслом; другий свідок сказав, що видів, як хтось підняв був крісло вгору коло Ловетових плечий, але хто, не знає.

А вже найбільше було сміху на тому суді з Ловетової червоної латки на плечах. Коли оден зі свідків сказав, що майже всі кричали на президента 18 дістрікту скебської ЮМВА Ловета, щоби забрався з галі, бо ніхто з присутних не бажає слухати його мимрання. На цему допит закінчено, бо обвинувачений немав що казати, бо що-ж тут балакати, як він його не бив.

Кожний присутний на тому суді думав, що натім і закінчиться, бо свідки не сказали, хто вдарив Ловета й якже ж можна судити когось, чого він не зробив.

Суддя зажадав за пів години $250 залогу за т. Срнековіча.

Але суддя, мабудь, у добрій симпатії з Ловетом, хотів за всяку ціну відіслати тов. Ю. Срнековіча до тюрми без ніякої підстави й передав ту справу до вищого провінціонального суду, який має початися в місяці жовтню і дальше сказав, що до суду Ю. Срнековіч мусить сидіти в тюрмі, як що ніхто незаложить за него $250 і то на протягу пів години часу.

Вони бідні думали, що майнері не вспіють зібрати такої суми в такому короткому часі, але перечислилися, бо згадану суму зібрано за 20 мінут часу й згаданого повище товариша вибрано на волю.

Це вже буде друга розправа з Ловетом на вищому суді з майнерами, бо майже таке саме сталося на 16 червня в Колспур в особовім потязі, де Ловет був витягнув револьвера й хтось з майнерів дав йому під бороду, не зважаючи на його револьвер. Такто ЮМВА похолки орґанізують майнерів при помочи револьверів. І є ще такі, що вірять брехливим промовам Ловетів, Морісонів, екс "радикалам" Крістоферам та їм подібним, що вже давно визулися з чести й валялися по смітниках жовтої краски, а тепер представляють себе "борцями" робітничої справи, під покровителькою скебської ЮМВА, які мають за завдання розбити робітничий рух.

Товариші майнері й всі ті, котрі ще до цих пор належите до скебської ЮМВА! Гоніть від себе геть Ловетів, Морісонів, Крістоферів та їм подібних! Єднайтеся до боєвої канадійської юнії. Не давайте фінансової піддержки орґанізаторам скебів. Ідіть за приміром товаришів з Мавнтейн Парк й, замісць того, щоби годувати жовтих гадюк, присилайте свої датки страйкуючим майнерам в Меркол, бо майнері в Меркол не тільки борються за своє, але й за ваше краще завтра.

Майнер.

ШКІЛКОМ У ФОРТ ВИЛ'ЯМ! ВИКЛИКАЄМО ВАС НА ЗМАГАННЯ!

Торонто, Онт.

На засіданні Шкілкому в Торонто з кінцем серпня ми обговорювали ті справи, які були порушені в останнім обіжнику та в "Програмі змагання в УРД Школі".

Перш всего вирішено розпочати навчання в школі з днем 8 вересня. Вписи до школи будуть відбуватися від 1 до 7 вересня вечерами. Мобілізаційний Комітет мав би складатися з трьох членів: по одному з відділу ТУРФДім, Жіночої Секції і РЗТ. Видано спеціяльні летючки-оголошення для пояснення ваги і потреби УРДШколи. Рішено рівно ж використати нагоду в часі кампанії і пояснити ту саму справу на концертах. До підготовчої праці тяжко притягнути дітей-учнів тому, що в нашій школі були досить довгі вакації і діти по більшій части ще на фармах, куди вони, звичайно, виїзджають що року. Приходиться їх орґанізувати вже аж в часі науки.

Стан діточої бібліотеки покищо задоволяючий, однак маємо на меті в протягу року доповняти її все новими книжечками. Також вирішено взяти участь в змаганнях в УРДШколах і по довшім обміркуванні вирішено запропонувати таке змагання УРДШколі у Форт Вил'ям.

Ми брали під увагу такі сторони: одна і друга школи мають відповідне приміщення, обом відділам дошкулює майже однаково довг, що до певної міри відбивається на праці школи; безробіття однакове мабуть в обох місцевостях, тому й однакові наслідки у всякій праці. Коли брати під увагу число мешканців (українців) в одній і другій місцевости, то, беручи процентово, Форт Вил'ям мабуть вже має перевагу з числі шкільних дітей і членів Секції Молоді, зате Торонто має нагоду більше тепер придбати їх.

За Шкілком,

Й. Качмар.

Й ПО СТАРІМ ЗМОРЩЕНІМ ОБЛИЧЧЮ ПОКОТИЛАСЯ СЛЕЗИНА...

Ошава, Онт.

Шеста десятка років глибокими зморщками зарисувалася на обличчі Панька і пригнула його спину.

— Виховав я дітей, — говорить він часто другим робітникам, а тепер на старість самий остався зі старою, а вони розвіялися... Й по старім зморщенім обличчі покотилася слезина.

І дійсно, тяжкі невиносимі злидні переживає Панько. В ці дні, коли здоровим робітникам тяжко найти працю, він похилий тиняється попід фабрики на посміх фабричним наганячам.

А діти?

— Вони, підрісши, кожне пішло своєю дорогою і ні чутки про них. Махнув рукою і відвернувся, бо соромно якось при людях старому плакати.

— Пропало!

Так, це пропало. Але ви сотки, тисячі Паньків, Йванів, Майків, яких діти ще не пропали, а можуть пропасти, запобіжіть цему зараз.

Подбайте, щоби ваші діти ще з маленька засвоїли собі пошану до рідних батьків і взагалі до цілої робітничої кляси.

Цего вчать в Українських Робітничих Діточих Школах і тільки в них. Подбайте, щоби ваші діти вчащали до тих шкіл.

М. Гарасимчук.

МИ ВЖЕ ВІДЧУВАЄМО ТОЙ "ДОБРОБУТ", ЩО ЙОГО ОБІЦЯЛИ КОНСЕРВАТИ ВЧАС ВИБОРІВ

Ліверпул, Н. С.

Вже домініяльні вибори скінчились, а з ними скінчився і той галас, який шумів добробутом немов вода у розбурханому морі. Всі тії панські обіцянки осталися пустими фразами. А для тих панів, на яких робітники свідомо і несвідомо давали свої голоси, остались мягонькі крісла в оттавському парляменті та товстенька платня.

Аде-ж твої, робітнику, ті сталі роботи, що їх обіцювали ті пани, котрі лізли до тебе кілька тижнів перед виборами так довго, доки тебе не обманено?

Я не знаю, яке по інших містах обіцяли консервати щастя, но хочу сказати про цю місцевість, в котрій я находжусь.

В цьому дистріктові кандидували тільки два кандидати: один від ліберальної партії, по фаху торговщик, пан Кенлі; від консерватів кандидував адвокат пан В. Ернест. Обидва ці кандидати уганялися за голосами по хатах навіть і до папірні до робітників приїзджали, обіцюючи робітникам сталу роботу з овертаймами, а тутейшим сільським жителям зниження податку, на праву доріг і т. д.

Всі ті обіцянки плили з уст адвоката немов пиріг по ростопленому маслі. Робітник слухав, та тільки й головою помахував наче конина у спасівку, а деякі заздалегідь раділи.

Прийшов день виборів і знов шум, крик, зойк немов по вогни. Другий день по голосованю, на 29 липня, пан адвокат взяв зі собою на трокі і на авта своїх крикунів і з питвом поїхав подяковати виборцям, що його вибрали. Отак їхали немов який цирк з містечка до містечка з Бруклин до Ліверпул з Ліверпул до Бріндвотер і знов з тією самою пісенькою, що перед виборами.

Та не довго робітники пацірні натішилися тими обіцянками. Вже на 15 серпня компанія проголосила тільки 5 день в тиждень праці. На другий тиждень та сама компанія почала звільняти робітників від праці і то без огляду на національність чи велику рідню робітника вдома. Формани самі подали список тих робітників, котрих вони собі бажають оставити в роботі покищо, а решту прогнали геть за браму. І коли ота чистка настала, робітники виходили за браму й несли своє робітниче шмаття.

Робітники двигали свої скринки з начинням і в той час панок—адвокат, посол вже не прийшов сказати ані словечка до компанії, нащо вона зломала його обіцянки. Не запитав навіть і тих, котрі остались без праці, а в них вдома жінка і споре число діточок. Та щож його це обходить? Тепер він посол парляменту, а там уже порадять, куди дати сильніший відділ поліції, щоби робітників нагодували клобами чи оливом. Для нас, робітників, остається тільки один вихід: треба орґанізуватись в орґанізації безробітних і орґанізовано добиватись праці або повного утримання. А коли прийде знов час голосовання, тоді треба гонити тих панків на сто вітрів від себе, й свій голос віддати на дійсно робітничого кандидати, котрих ставить комуністична партія. Лише такі кандидати будуть обороняти робітничі інтереси.

Хай сегорічні вибори послужать за добру научку для нас.

Задубрівський.

ПОЇЗД ВБИВ РОБІТНИКА.

Морґан, Онт.

На 21 серпня на треці в Морґан стався смертний випадок. Секційні робітники їхали моторкарою й на самому скруті наїхав на них поїзд, кинув моторкарою й вбив одного робітника, українця. Робітник той всего два роки як прибув з Галичини й оставив вдома батька й матір. Він називався С. Капроцький.

Отак вже чимало робітників пішло передвчасно в могилу завдяки визискові праці. Система спід ап не дає змоги робітникові зберегти своє життя, не дає навіть хвилиночки часу, щоб уникнути небезпеки.

Залізнодорожник.

УКРАЇНСЬКИЙ ОЛІВЕЦЬ ПЕРЕМАГАЄ.

В наслідок упертої роботи працівників олівцевої Укрхемтресту виробництво олівців цілком позбулося чужоземної залежности. Довгий час не могли знайти в СРСР глини відповідної якости. Але тепер цю глину знайшли в Часов-Ярському покладі й вона дала добрі наслідки. Отже це дає можливість зовсім припинити довіз сировини для виробництва олівців. Олівці виробництва радянської фабрики Укрхемтресту, зроблені з радянської сировини й матеріялів, не гірші якістю від олівця закордонних фірм. У наслідок успішної конкуренції радянського олівця, припинила роботу концесія "Гамера". Конкурентну спроміжність нашого олівця доводить також і те, що експорт олівців Укрхемтресту на ринки Сходу і надбалтійських країн проходить успішно.

СТРІЛЬЦІ УКРАЇНСЬКОЇ ГАЛИЦЬКОЇ АРМІЇ ВЖЕ ДАЮТЬ СВОЮ ВІДПОВІДЬ ОФІЦЕРНІ УГА

В останньому числі "Укр. Роб. Вістей" ми вмістили погромницький комунікат чорносотенної Молодої Громади у Львові, куди належуть самі УНДО-радикальні бувші офіцери старшинського корпусу УГА. В тому "Комунікаті" закликають корпусники до бойкоту усіх працівників робітничо-селянського українського часопису "Сила", що виходить у Львові й викриває чорні діла УНДО-радикальних погромників визвольного робітничо-селянського руху на землях Західньої України.

На "Комунікат" старшинського корпусу УГА вже почали давати відповідді самі рядові стрільці Української Галицької Армії, що бродили у власній, ще теплій, крові в той час, як паничики з корпусу УГА грабили майно, наживалися, пиячили, балувалися й зраджували визвольний фронт на Західній Україні.

Часопис "Сила" з дня 10 серпня містить вже відповідь самих рядовиків-стрільців про подвиги погромників зі старшинського корпусу. "НА СУД СТРІЛЕЦТВА" — так називається сторінка в часопису "Сила", де містять стрільці свої криваві спогади з минулої війни в 1918 — 19 років. З отих спогадів ми даємо зараз в нашому часопису деякі спогади, з закликом до усього стрілецтва УГА, що находиться зараз в Канаді й Злучених Державах, спішити теж зі своїми спогадами про старшинський корпус вчас визвольних боїв й містити їх на сторінках "У.Р.В." як відповідь погромницьким корпусникам Молодої Громади у Львові.

Стрільці Українських Галицької Армії подають вже свої відповідді в часопису "Сила" ч. 32. Ось вони:

"ВОЮВАЛИ"

Я служив в Бережанській бригаді, був підстаршиною УСС. І... К... (піонерській відділ).

Коли ми відступали 1918 р. зі Львова в напрямку на схід, — в Бережанській бригаді, під командою німця Вольфа, була така подія. В штабі тоді були: сотник Шепарович, четар Гузар, сотник Брицький і четар Горачек.

Ті пани висилали стрільців до Тарнополя за дівчатами, горівкою, пивом. В той час стрільці не дістали через цілий місяць ні сотика. Памятаю випадок, що четареві Горачкові забракло грошей на заплачення "дівчини". Казав на другий день сідлати коня і відвезти її 1000 гривень до Тарнополя.

Стверджую, що наші офіцири оставляли команду старшим стрільцям, а самі з поля бою втікали. Говорили, що дуже нервові, не можуть чути стрілів. Коли стрільці під напором ворога не могли вдержатися й відступали, то п. Запотович бив стрільців "по морді".

РАНЕНИХ СТРІЛЬЦІВ — В ЛІС, "ПАНІ ДОБРОДІЙКИ" НА ВОЗИ

Я є бувший десятник галицької армії. Ще тоді, коли ми були під Львовом, ось як було. Магазини були повні (бо кілько їх потім поляки забрали?), а нас під Львовом, в селі Ставчанах гонили снігами і морозами голодних і обдертих битися за панську Україну. Одного разу сотник Литвин, щоби нас заохотити до наступу, казав наварити для цілого куріня зупки з ячмінних круп. Крупи були на половину з остями та ще одна крупа другу гонила. Ми прийшли по харч, а пан сотник Литвин став собі під коршмою, руки загнув та навіть не йшов понюхати того, що стрільці мали їсти. Нас, стрільців, то обурило і кухня пішла в рів до гори колесами.

А я питаюся тої нещасної старшини чим вони годувалися? За панську Україну добре панам воювати.

Я був в бою під Бережанами. По здобутті Бережан офіцири казали ранених стрільців позавозити в ліс, а на вози забрали свої пакунки і на кожному возі по 1— 2 пані, — та так возили пани офіцири свою "муніцію". А нещасні стрільці, ранені, в лісі конали, — для них возів не було.

Отже я питаю панів, що з тими стрільцями сталося? — Я був сам свідком того, бо мій товариш найкращий був тоді також ранений в ногу і я з ним пересидів в лісі до рана.

Оприск Іван.

НАЙБІЛЬШІ ПІСЛЯ ВІЙНИ МАНЕВРИ ФРАНЦУЗЬКОЇ АРМІЇ

50,000 учасників.

У першій половині вересня в Льотарінґії відбудуться великі маневри французького війська. У маневрах братимуть участь 4 піхотних дивізії, 2 кавалерійських дивізії, артилерія, танки, повітряна фльота. Загальна кількість війська, що братиме участь у маневрах, становитиме понад 50,000 салдатів.

ВЕЛИЧЕЗНА РЕПЕТИЦІЯ МАЙБУТНЬОЇ ВІЙНИ.

Німецька преса, повідомляючи про майбутні великі французькі маневри, зазначає, що таких великих маневрів у Франції не було з часу закінчення війни.

"Фосіше Цайтунґ" окремо зупитяється на двох характерних, на її думку моментах, а саме: 1) військові частини, що братимуть участь у маневрах, укомплектують до норми воєнного часу, покликавши до повторного навчання запасних; 2) для маневрів обрано місцевість, де нетрудно використати нові закінчені фортеці, спорудження на французькому східньому кордоні.

"Фосіше Цайтунґ" вважає, що добір місцевости для маневрів і склад частин, що беруть у них участь, свідчать про те, що маневри пройдуть під знаком орґанізації відсічі на випадок передбачуваного нападу від Німеччини.

ВІЙСЬКОВІ МАНЕВРИ В НІМЕЧЧИНІ.

Офіційно стверджують, що між 15 і 18 вересня в Німеччині відбудуться військові маневри. Маневри будуть у районі Бамберґа, Кобурґа й Мененґена. Маневри одвідає Гінденбурґ.

БОЯТЬСЯ ЕКСПОРТУ РАДЯНСЬКОГО ЗБІЖЖЯ

З Букарешту сповіщають, що румунські буржуазні газети закликають утворити спілку всіх европейських капіталістичних країн, або принаймні всіх країн суміжних з СРСР для фінансової й економічної бльокади Радянського Союзу та для єдиного фронту проти довозу закордон радянської нафти й зерна.

Деякі румунські газети турбуються, що договір між СРСР і Італією призведе до того, що Румуня втратить італійський ринок для пдодажу свого зерна, лісу й нафти. Економіст Стефанеску заявляє, що Румунія одна неспроможна впоратися з радянською конкуренцією в умовах міжнародньої економічної кризи Румунія та інші капіталістичні країни, каже він, повинні боронити свої інтереси тільки спільними заходами за проводом Ліґи Націй.

Стефанеску пропонує утворити між державами загально-европейську спілку проти радянського експорту на таких підставах: 1) Заборона імпорту зерна й нафти з СРСР; 2) визначення цін на нафту й зерно, особливо міжнародньою біржою; 3) запровадження міжнародніх заходів націоналізації сільського господарства в окремих країнах, що входять до спілки, щоб уникнути між ними конкуренції.

ПОШУКУВАННЯ.

Оленка Смольні, уроджена Босак, село Гологори, повіт Золочів, пошукує свою сестру — Анну Біду, що нині проживає в Америці. Остання адреса її була така:

ANNA BIDA. 2291 Pizuth Street. Detroit. Michigan. U.S.A.

Відомости подавати на адресу:

HELENA SMOLNA
Delmenhorst I. O., Duppelstr 12
Deutschland

ЯКІ ҐАЗЕТИ РОБІТНИКИ ПОВИННІ ЧИТАТИ.

"КОМУНІСТ" — U.S.S.R., Україна, Харків, Майдан Тевелева 20. Передплата на рік $10.00.

"ПРОЛЄТАРСЬКА ПРАВДА" — U.S.S.R., Україна, Київ, вул. Леніна, 19. Передплата на рік $8.00.

"УКРАЇНСЬКІ ЩОДЕННІ ВІСТИ" — 17 East 3rd St., New York, U.S.A. Передплата на рік $9.00, на півроку $4.75.

"СИЛА" — Львів, Бляхарська 8. Передплата на рік $2.

"СЕЛЬРОБ" — Львів, вул. Гетьманська 24, п. III. Передплата на рік $2.50.

"УКРАЇНСЬКА ҐАЗЕТА" — Paul Dornberger, Buch- und Zeitschriftenverlag, Berlin N 20, Uferstr. 15. Postscheckkonto: Berlin Nr. 127090. Передплата на рік $2.00.

"ПРОЛЄТАР" — El Proletario, Calle Lavalleja 726, Buenos Aires, Rep. Argentina. Передплата на рік $3.00.

"УКРАЇНСЬКІ ВІСТИ" — Les Nouvelles Ukrainiennes. 35 Rue de Borrego (20c), Paris, France. Передплата на рік $2.00.

FIRE SALE

ВСЕГО З ВОГНЮ ВИРАТУВАНОГО ТОВАРУ ФІРМИ

DAVID'S LADIES READY-TO-WEAR

НАДЗВИЧАЙНО НИЗЬКІ ЦІНИ І СОТНІ ЖІНОЧИХ УБРАНЬ БУДУТЬ ПРОДАНІ ПО ТАКІЙ ЦІНІ, ЯКА НІКОЛИ НЕ ПОВТОРИТЬСЯ

АСЕКУРАЦІЙНА КОМПАНІЯ ЗАПЛАТИЛА ЗА ШКОДУ. ЇЇ ВТРАТА, ЦЕ ВАШ ЗИСК.

ТІЛЬКИ 50 ШТУК
ЖІНОЧИХ ДРЕСІВ З КРІПУ І САТИНУ
Рідка нагода, якої жінки не повинні оминути. Цей прекрасний вибір складається зі всіх сезонних кольорів і регулярні ціни доходили до $27.50.
Вогнева випродаж **$5.00**

ЖІНОЧІ ОСІННІ КОВТИ
Надзвичайної вартости і найновіших моделів. Ріжні кольори на вибір. Рег. до $29.75.
Ціна випродажі **$7.85**

100 ЖІНОЧИХ ДРЕСІВ
З тяжкого сатину і кріпу ріжної величини аж до великої. Регуляр. ціна до $45.00. Вогнева випродаж **$10.85**

ВИПРОДАЖ ВИРАТОВАНОЇ З ВОГНЮ ҐРОСЕРІЇ ПО ЗНИЖЦІ ВІД 25 ДО 35 ПРОЦ. ЗАЙДІТЬ ТА ВИБЕРІТЬ СОБІ ДЕШЕВІ ТОВАРИ І ЗАОЩАДІТЬ ГРОШЕЙ НА ЦІМ.

ПАПІР ДО НАКРИВАННЯ ДАХІВ
Надзвичайно міцна якість, разом з цвяхами і цементом для направлення дахів. 108 фітів в одній ролі.
Легкий Вогнева випродаж **$1.65**
Середній Вогнева випродаж **$2.19**

ПАПІР ДО БУДОВИ
Доброї середньої якости. 400 квадратових фітів в ролі.
Смоляний рол. Ціна **$1.05** Звичайний рол. Ціна **75 Ц**

МІШАНІ ЦВЯХИ МОЖЕТЕ КУПИТИ В БУДЬЯКІЙ СКІЛЬКОСТІ.

ВИПРОДАЖ ЗАЧИНАЄСЯ В ГОДИНІ 8.30 РАНО

Випродаж переводить
CONTINENTAL SALVAGE CORP., LTD.
480 MAIN STREET КОЛО ЕШДАВН СТОРУ

Dr. F. RYBAK
(M.D., C.M., L.M., C.C.)
Лікар, оператор і акушер з практикою в Шікаго, Монтреалі й Вінніпеґу.
Операції виконує в шпиталях.
Office: Cor. SELKIRK & McGREGOR STS. — Phone: 55 323
Residence: 562 ALFRED AVE., WINNIPEG — Phone: 54 000

ДОКТОР В. ЧАСНИЙ
ЛІКАР, АКУШЕР І ОПЕРАТОР (M.D., C.M., L.M.C.C.)
з практикою в шпиталях в Монтреалі і Ст. Боніфес.
417 SELKIRK AVE. — WINNIPEG. — Phone 55 866
(На місці д-ра Ґержабека.) Урядує також вечерами.

УЧНІ УКРАЇНСЬКОЇ РОБІТНИЧОЇ ДІТОЧОЇ ШКОЛИ У ВІННІПЕҐУ!

Приходіть на навчання до УРДШколи в Українському Робітничому Домі в такі дні:

Учні першої кляси — в середу від 5—7 год. пополудні й в суботу від 11—1 год. рано;

учні другої кляси — у вівторок від 5—7 год. пополудні й в суботу від 9—11 год. рано;

учні третої кляси — в понеділок від 5—7 год. й в четвер від 5—7 год. пополудні;

учні четвертої кляси — в середу від 7—9 год. й в пятницю від 5—7 год. пополудні;

учні пятої кляси — у вівторок від 7—9 год. й в четвер від 7—9 год. пополудні;

учні шестої й семої кляси — в понеділок від 7—9 год. й в пятницю від 7—9 год. попол.

Навчання починається вже від 2 вересня ц. р. Шкілком прохає усіх батьків вирядити їхніх дітей в УРДШколу. Вчас цього тижня повинні усі батьки вписати своїх дітей до УРДШколи, не відтягаючи на пізніше. Треба, щоб кожний учень вже з самого початку працював на книжечках в школі.

Шкілком.

ДО ВІДОМА ТИМ, ЩО ІНТЕРЕСУЮТЬСЯ НОВОЮ ЮНІЄЮ.

Індустріяльна Юнія Лісових, Рільних та переїзджаючих робітників, що саме тепер є в процесі організації, повідомляє всіх інтересованих, що її тимчасовий офіс міститься в Bon Accord Block, Room 206½, Cor. Main St. and Logan Ave., Winnipeg, Man.

Під таким числом урядує організатор юнії, туди треба писати чи зголошуватися особисто за всякими інформаціями.

Місцевих робітників закликаємо зголошуватися особисто кожного дня від 10-ої до 12-ої години рано і від 2-ої до 5-ої пополудні, як також вечерами.

Позамісцеві робітники повинні писати на вище згадану адресу на імя організатора М. Біньовського (M. Biniowsky).

Робітники на сході Канади повинні зголошуватися особисто або писати в українській мові за всякими інформаціями до головної кватирі юнії на адресу:

A. HAUTAMAKI
316 Bay St., Port Arthur, Ont.

Будуйте сильну юнію робітників землі й ліса! Допомагайте організувати неорганізованих!

М. Біньовський,
організатор.

ЗАМОВТЕ СОБІ ДОБРИЙ ГОДИННИК

Ч. 6—Адмірал добре знані годинники. Знані в цілім світі за добре держання часу, 7 каменів, в коверті Дербі. Ґарантований на 10 літ. Спеціяльна ціна $6.00

15 каменів, в коверті Дербі, ґарантований на 10 літ. Спеціяльна ціна $7.50

Адмірал в нікльовій коверті, 15 каменів $6.50

Уранія, швайцарський "Доппелмантел" годинник, 15 каменів, по спеціяльній ціні $7.50

Мистерія, швайцарський годинник, 15 каменів, ніклеві коверти. Ціна $4.50

Валдом годинник, гарний швайцарський верк, циліндровий. Ціна $3.00

Маємо великий вибір всякого рода годинників. Наш старокраєвий годинникар виконує всяку направу точно під ґарантією.

UKRAINIAN BOOKSELLERS
660 Main Street, Winnipeg, Man.

ПЕВНА ПОМІЧ НА ЖОЛУДКОВІ НЕДУГИ

STOMACOL

ново-винайдений лік, який поручається на такі недуги:
КВАСНІСТЬ ЖОЛУДКОВУ, НЕСТРАВНІСТЬ. ҐАЗ І ЗДУТТЯ, ПЕЧЕННЯ ПІД ГРУДЬМИ.
Особливо рекомендується на:
БОЛЯКИ ЖОЛУДКА І КИШОК.
Ціна $1.25. — З пересилкою $1.35.
Продається по всіх аптеках ЗА ҐАРАНТІЄЮ, або пишіть на понищу адресу:
STOMACOL DRUG Co.
602 Selkirk Avenue
WINNIPEG — MANITOBA
Одержуємо постійно численні листи подяки.

УВАГА! ФІЛЬМИ! УВАГА!
Принесіть до нас Ваші ФІЛЬМИ, А МИ ЇХ ВАМ ВИКІНЧИМО В ПРОТЯГУ ВІСІМ ГОДИН.
Продаємо фільми ріжної величини за умірковані ціни. — Заходіть до:
WORKERS AND FARMERS BOOK STORE.
600 Selkirk Ave., Winnipeg, Man

ДР. Н. ЛАНДІС
ЛІКАР, ОПЕРАТОР І АКУШЕР
Екс-рей машина. Електричні машини до лічення недуг. Спеціяліст по венеричним недугам.
387 DUNDAS ST. W. TORONTO
Phone: Trinity 7248

УКРАЇНЕЦЬ
ДР. Ю. ДРАҐАН
M.D., C.M., L.M.C.C.
Лікар, Акушер і Оператор
Член Домініяльної Ради Лікарів
203 CANADA BUILDING
Saskatoon, Sask.
(Коло сіенарської стації)

ДР. С. ДЖ. ГЕРБЕРТ
ХІРУРҐ-ОПЕРАТОР.
Урядує від 2. до 5. год. пополудни
Телефон до офісу: 22 633
Телефон до дому: 202 461
412 BOYD BLDG., WINNIPEG

Safrin's Drug Store
137 Euclid Avenue
Winnipeg — — Manitoba

Аптикар зі старокраєвою і тутешньою практикою виконує всі лікарські рецепти точно і по умірковaній ціні. Маємо на складі всякого рода коріння, пявки і патентовані медицини.
Медицина на жолудок ... $2.25
Масть на свербячку $1.15 і $1.85
Масть на ревматизм $1.10
Медицина до крижей $2.00
Медицина на успокоєння нервів $2.00
Метармофоза "крім" усуває веснянки з лиця, соняшне обпалення і чорні плями. 1.00
Оплачуємо почтову пересилку.
Ми теж продаємо Віктор Ортофоніки, радія, окремі і комбіновані з грамофоном і найновіші українські, польські і англійські рекорди. Пишіть або зайдіть й попробуйте їх.
Говоримо по українськи. Всякі пояснення даємо безплатно.

ДР. П. ГУЦУЛЯК
ДЕНТИСТ
веде свою канцелярію під числом
407 Selkirk Ave., Winnipeg.
PHONE 55 298

ДР. ІВАН ОРОБКО
ЛІКАР І ХІРУРҐ
ЕКС-РЕЙ ЛЯБОРАТОРІЯ
207 MOSER RYDER Bldg.,
101st Street, Edmonton, Alta.

СТАНЬТЕ СВОЇМ ВЛАСНИМ ХАЗЯЇНОМ, БУДЬТЕ ФАРМЕРОМ ПРИ МІСТІ.

4-АКРОВІ ФАРМИ НА КУРИ І ФУТРОВІ ЗВІРЯТА.
В кольонії Касіл, 4 милі від Вінніпеґу, стріт кара, електричне світло, добрі дороги, близько народніх і публичних шкіл. Старайтеся перевести в діло свої заміри.
ЗАЙДІТЬ АБО ПИШІТЬ ДО НАС НИНІ.
Продаємо, купуємо і вимінюємо доми, лоти, фарми і т. д. Старокраєві і канадійські нотаріяльні документи. Асекурація від вогню, пожички, корабельні і залізничі карти. Через 30 років в бизнесі, в якім ручимо за роботу.
J. G. KIMMEL, Notary Public
J. G. KIMMEL & CO., LTD.
210 NOTRE DAME AVE.
(at Portage Ave.) WINNIPEG

МІСЯЧНІ ЗБОРИ
ВІДДІЛУ Р.З.Т. У ВІННІПЕҐУ
— відбудуться —
В НЕДІЛЮ, 7 ВЕРЕСНЯ
В ГОДИНІ 2.30 ПОПОЛУДНІ.

Обов'язком всіх членів є прибути на ці збори, бо є важні справи до вирішення. При вході до салі треба виказатися членською книжечкою.

Нових членів радо вітаємо. Вкладки принимається від години 1.30 пополудні.

Заряд РЗТ.

ЗБОРИ ДРАМСПІВГУРТКА У ВІННІПЕҐУ
— відбудуться —
В НЕДІЛЮ, 7 ВЕРЕСНЯ
В УКР. РОБ. ДОМІ

Проситься всіх, що бажають, можуть і повинні брати участь у хорі і театральнім мистецтві на сцені в Укр. Роб. Домі у Вінніпеґу в надходячім зимовім сезоні, прийти численно на перші сезонові збори Драмспівгуртка. Початок в годині 2.30 пополудні. Заряд.

СПІВАКИ Й СПІВАЧКИ!

Прийміть до відома, що з початком місяця вересня розпічнуться проби співу в Укр. Роб. Домі у Вінніпеґу. Проби будуть відбуватися два рази на тиждень: у вівторок і четвер. Початок в год. 8-ій вечер. Постарайтеся прибути усі. Нових співаків радо вітаємо.

Заряд Співгуртка.

ДО ЧИТАЧІВ БІБЛІОТЕКИ В УРД У ВІННІПЕҐУ.

Цим звертаємося з проханням до всіх тих товаришів і товаришок, які визичили книжки у бібліотеці відділу ТУРФДім у Вінніпеґу і вже перечитали їх, або й не перечитану книжку, коли вона поверх три місяці в читача, щоби звернули їх до бібліотеки для других читачів.

Заряд.

ПОШУКУЮ Дмитро Диніта. Маю до него важну справу. Прошу його зголоситися до мене на слідуючу адресу:
D. KURYSH
56 Phoebe St., Toronto, Ont.

ВАЖНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ
ДЛЯ ЧЛЕНІВ ВІДДІЛУ ТУРФДІМ, ЧЛЕНКИНЬ ЖІНСЕКЦІЇ І ЧЛЕНІВ ТА ЧЛЕНКИНЬ СЕКЦІЇ МОЛОДІ У ВІННІПЕҐУ.

Цим повідомляється все членство відділів ТУРФДім у Вінніпеґу, що в неділю, 7 вересня, в годині 8 вечером в салі Укр. Роб. Дому відбудуться

СПЕЦІЯЛЬНІ ЗБОРИ.

На цих зборах будуть обговорюватися важні справи, також будуть дані звіти з деяких ділянок організаційної праці. То ж обовязком є всіх членів та членкинь прийти на ці збори точно на означений час. При вході до салі кожний член і членкиня мусять виказатися членською карткою. Хто не має заплачених членських вкладок за 6 місяців, мусить залагодити цю справу ще перед зборами в свойому Заряді, в противному разі не матиме права голосу.

Заряд відділу ТУРФДім.

МІСЯЧНІ ЗБОРИ
ВІДДІЛУ ЖІНСЕКЦІЇ У ВІННІПЕҐУ
— відбудуться —
В ПОНЕДІЛОК, 8 ВЕРЕСНЯ
В Українськім Робітничім Домі.

Кожна членкиня повинна обовязково прибути на час. Нових членкинь радо вітаємо. Заряд Ж. С.

ІСТ КИЛДОНАН, МАН.

Цим повідомляється все членство відділу РЗТ в Іст Килдонан, Ман., що МІСЯЧНІ ЗБОРИ відбудуться в суботу, 6 вересня, в годині 7-ій вечером. Проситься всіх членів і членкинь прийти на збори точно на означений час.

Заряд відділу РЗТ.

Цим повідомляємо усіх членів відділу ТУРФДім в Іст Килдонан, що МІСЯЧНІ ЗБОРИ відбудуться в неділю, 7 вересня, в годині 2-ій пополудні. Є багато важних справ до обговорення, тому просимо усіх членів прийти на означений час. Заряд.

БРУКЛЕНДС, МАН.

Цим повідомляється всіх членів і членкинь відділу РЗТ в Брукленде, Ман., що в неділю, дня 7-го вересня, в годині 2.30 пополудни, під числом 1904 Пасифик улиці відбудуться МІСЯЧН ЗБОРИ. На програмі є важні справи, тож проситься всіх членів прибути на означений час. Нових членів радо вітаємо. Заряд.

ПОВІДОМЛЕННЯ ПОЛЬСЬКОГО РОБІТНИЧОГО ТОВАРИСТВА.

Оцим повідомляємо всіх членів і членкинь Польського Робітничого Товариства у Вінніпеґу, що в неділю, 7 вересня ц. р., в 3 год. пополудні відбудуться в салі Польського Робітничого Дому на розі вулиць Причард і Принсес НАДЗВИЧАЙНІ ЧЛЕНСЬКІ ЗБОРИ, на яких будуть вирішуватися дуже важні організаційні справи, а головно буде намічено плян організаційної праці в надходячому зимовому сезоні. Просимо всіх членів і членкинь обовязково прийти на ці збори зі своїми дітьми, як рівно ж раді будемо вітати на цих зборах всіх наших симпатиків і їхніх дітей.

Заряд П.Р.Т.

УВАГА! ТІММІНС І ОКОЛИЦЯ!

Старанням Драмспівгуртка при відділі ТУРФДім у Тіммінс, Онт. відіграється в неділю, 7 вересня, в Укр. Роб. Домі гарне представлення на 3 дії й девять відслон п. н. "ВЕРХОВИНЦІ". Ця драма малює боротьбу гуцулів з мандаторами і поміщиками. Драмспівгурток докладає всіх старань, щоб відіграти це представлення як найкраще. Приходіть численно й кличте з собою своїх знайомих!

Заряд відділу ТУРФДім.

ТОРОНТО, ОНТ.

Шкільний Комітет при відділі ТУРФДім в Торонто подає до відома, що впис дітей до Укр. Роб. Діточої Школи буде відбуватися в тижні від 1-го до 7-го вересня вечерами від 7 до 10 год. До впису діти мусять приходити з своїми родичами.

В неділю, 7 вересня, в 2 год. пополудні відбудеться МІТІНҐ ВСІХ РОДИЧІВ, на якім блище познайомляться родичі з завданням школи та працею, щоб успішно розпочати та провести цілий шкільний рік.

Наука розпічнеться в понеділок, дня 8 вересня 1930 р.

ВАЖНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ.

Просимо Т. Лисика, Т. Підгірного, Теофіля Чучмана, Івана Яремка і т-ку Панчук зголоситися до адміністрації Робітничо-Фармерського Видавничого Товариства за своїми листами. Зголошуйтеся або пишіть на слідуючу адресу:

THE WORKERS & FARMERS PUBLISHING ASS'N
Ukrainian Labor Temple
Cor. Pritchard & McGregor Sts.
Winnipeg, Man.

ПОТРІБНО ТЕМРАКУ!

До Робітничо-Фармерської Кооперативи у Вінніпеґу потрібно до палива 2,000 кортів сухого, здорового й грубого темраку. Хто з читачів має в себе, або знає де можна набути темракових дров, хай зголоситься або подасть нам певну адресу. Зголошуйтеся до:
THE WORKERS & FARMERS CO-OPERATIVE ASS'N. LTD.
Cor. Pritchard & Battery Sts. — Winnipeg, Man.

БРОШУРА НА АНҐЛІЙСЬКІЙ МОВІ ДЛЯ КАНАДІЙСЬКИХ РОБІТНИКІВ під назвою

БОРОТИСЬ ЧИ ГОЛОДУВАТИ!!
FIGHT OR STARVE!!

Брушура пояснює значіння теперішної економічної крізи канадійського капіталізму для канадійських робітників.

В ній викривається зрадничу ролю реформістів і трейд-юнійних зрадників в сучаснім періоді загострених боїв канадійської робітничої кляси.

Вона доказує, що безробітні лише організованою силою і боротьбою можуть вибороти свої домагання.

Чи обставини робітництва погіршаться ще дуще з більшим загостренням капіталістичної крізи? Проти безробіття і взагалі проти злиденних обставин робітничої кляси, заподіяних капіталізмом, протиставиться бойову програму комуністичної партії. Кожний робітник повинен мати цю брошуру.

ЦІНА БРОШУРИ ЛИШЕ 10 ЦЕНТІВ.
Замовлення посилайте на адресу:
WORKERS PUBLISHING ASS'N
650 Bay St., Toronto, Ont.

СТАРОКРАЄВИЙ ГОДИННИКАР.

Коли хочете, щоби ваш годинник був добре направлений, вичищений і зреґульований, а також коли хочете направити окуляри, брошку, перстень і т. п., зайдіть до В. Клименка, 619 Selkirk Avenue, Winnipeg, Man.
Ціни умірковані. За роботу і вдоволення гарантую.

МАЮ НА ПРОДАЖ 40-акрову фарму в околиці Збараж, Ман., 80 миль на північ від Вінніпеґу. На фармі є 4-кімнатова хата, стайня на 8 штук худоби, шпіхлір 14X16 фітів, курник 10X12 фітів і верчена кирниця. Виробленої землі є 18 акрів, а решту можна легко виробити. До школи і почти 2 милі. До міста 8 миль. Дороги сипані. Продам за $375.00 готівкою. Інтересованих прошу писати на слідуючу адресу:
MIKE KYRYLCHUK
(106) P. O. Arborg, Man.

ПОТРІБНО дівчини до хатньої роботи. Платня після угоди. По близші інформації прошу зголошуватися на адресу:
N. MELNYK
(106) 683 Burrows Ave., Winnipeg

НА ПРОДАЖ орхестральний бубен з іншими додатками. Продам по дешевій ціні. Прошу зголошуватися на понищу адресу:
S. WASYLENKO, 700 Burrows Ave.
(105) Winnipeg, Man.

ДО РЕНТУ чиста і вигідна кімната для двох осіб за $7.00 або для одного за $5.00 в місяць. Зголошуйтеся до:
634 ROSS AVENUE
(105) Winnipeg, Man.

ПОШУКУЮ робітниці (гавз кіперки), яка також мала б доглядати 4 дітей. Діти в роках від 5 до 15. Молодших від 30 років прошу не зголошуватися. Мешкання і харч даром. Платня найменше $20.00 в місяць. Прошу зголошуватися до:
Wm. YAKUSHEWICH
(106) Box 790, The Pas, Man.

ПОШУКУЮ свого товариша, Стефана Ткача, з села Зелена, повіт Бучач. Прошу зголошуватися з інформаціями на понищу адресу:
ILKO SZTAFIRNYJ
P. O. Box 333
(105) Copper Cliff, Ont.

ПОШУКУЮ в дуже важній справі свого батька, Луки Занькевича, з села Корчмина, повіт Рава Руська, Галичина. Він перебував в провінції Алберті. Прошу слати бажані інформації на слідуючу адресу:
LUKA ZANKIEWICH
1646 De Bullion St.,
(106) Montreal, Que.

ПОТРІБНО ДОБРИХ УЧИТЕЛІВ-ДИРІҐЕНТІВ

Потрібно 2-ох добрих учителів-диріґентів до української робітничої діточої школи при ТУРФДім. Учитель мусить знати провадити діточу школу, хор і мандолінову орхестру. Платня після угоди. По блищі інформації писати на адресу:
UKR. LABOR-FARMER TEMPLE ASS'N
cor. Pritchard & McGregor Sts.
Winnipeg, Man.

ВИРОБЛЯЄМО
штучні ноги, руки і підпашки (trusses). За роботу і матеріял гарануємо. Ціни умірковані. Говоримо по українськи.
THE WINNIPEG ARTIFICIAL LIMB COMPANY
387 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

МАШИНИ ДО ПИСАННЯ — перероблені і нові, направа і чищення. Вдоволення гарантується. MODERN OFFICE APPLIANCES, LIMITED.
247 Notre Dame, Winnipeg, Man.

ДР. Й. С. ЧАЙКІВ
ЛІКАР І ОПЕРАТОР (B.A. M.D.)
Спеціяліст по венеричним недугам і спеціяліст-акушер
Офіс: 349 BATHURST STREET, Tel. Trinity 7132, TORONTO, ONT.
Офіс і помешкання: 269 ROYCE AVENUE, Tel. Lloydbrook 3353
Урядові години — від 2. до 4. і від 6. до 8.

Торговельна Марка

НЕ ЧИТАЙТЕ ЦЕГО ВСІ ТІ,

що не маєте ніяких болів, в кого кров багата і чиста.

ДЛЯ ИНШИХ ДАЄМО ДАРОМ ФЛЯЩИНУ СЛАВНОГО ЛІКУ НА БОЛІ

ІНДІЯНСЬКИЙ ЛИНИМЕНТ БЛЕКГАВКА
(РЕТЕЛСНЕЙК ОЙЛ)

НА ЗАСПОКОЮВАННЯ ТАКИХ БОЛІВ, ЯК РЕВМАТИЗМ, БОЛІВ НЕРВІВ, В КРИЖАХ, СУСТВАХ, ПАХВИНАХ, БОЛІВ ГОЛОВИ, ВУХ, ЗУБІВ, ОПУХЛИХ НІГ АБО ИНШИХ ЧАСТЕЙ ТІЛА І Т. Д.

До того даємо також ДАРОМ коробку 14-ДЕННОГО ДИВА БЛЕКГАВКА приготовленого з лічничих ростин, коріння, кори, цвітів і ягід, високо рекомендованого на оживлення занечищеної крови. Ці пігулки лагідно прочищують жолудок і кишки від усіх лишніх та нездорових матерій, роблять кров багатою і чистою, оздоровляють всі органи тіла. Тисячі людей вживають Індіянський (Ретелснейк Ойл) Линимент Блекгавка з найкращими наслідками і рекомендують його своїм знайомим. Попробуйте і ви також будете вдоволені.

Флящина цего линименту звичайно продається за одного долара. Але з цим оголошенням ми робимо спеціяльну оферту. Пришліть нам поданий внизу купон разом з одним доларом, а ми вишлемо вам оплаченою почтовою посилкою ДВІ одно-доларові флящини линименту і одну одно-доларову коробочку пігулок 14-денного дива Блекгавка. Таким чином отримаєте ці знамениті ліки, що коштують $3.00, тільки за ОДНОГО ДОЛАРА.

ВИШЛІТЬ ЦЕЙ КУПОН, А ЗАОЩАДИТЕ $2.00.

Наша теперішня нова адреса:

BLACKHAWK INDIAN REMEDY CO.
1536 Dundas Street W., Toronto, Ont.
ПАНОВЕ:
В прилозі посилаю $1.00, за який прошу вислати мені поворотною почтою дві реґулярні одно-доларові флящини Індіянського (Ретелснейк Ойл) Линименту Блекгавка і одну реґулярної величини коробочку 14-денного Дива Блекгавка, за що я більше не обовязаний нічого платити.

Імя і назвиско .....
.....
(Номер помешкання і вулиця або почтова скринка)
Місто ..... Провінція .....
ПРОСИМО ПИСАТИ ВИРАЗНО.

Наша гарантія.—Ми оцим погоджуємося звернути назад отримані гроші, разом зі зворотною почтовою оплатою, якщо з яких небудь причин ви не будете задоволені Індіянським (Ретелснейк Ойл) Линиментом Блекгавка.
BLACKHAWK INDIAN REMEDY COMPANY